

Bulletin Slovenskej zoologickej spoločnosti pri SAV 3/2017

Obsah

algd: LXXX+V+XXXL 70 rokov vo výskume a ochrane prírody – Andrej Stollmann 85 ročný.....	1
algd: LX=XL 2. Ján Kadlečík.....	10
P. Urban: Výskum a ochrana cicavcov na Slovensku.....	15
V. Kubovčík: Recenzia knihy Kompendium personálnych bibliografií prírodovedných osobností so vzťahom k Slovensku.....	17
„Zoologické dny 2018“.....	18
XI. lepidopterologické kolokvium.....	18
Prvá informácia o kongrese „Zoológia 2018“.....	18
Nová zoologická literatúra.....	19
PF 2018.....	23

* * *

LXXX+V+XXXL

70 rokov vo výskume a ochrane prírody – Andrej Stollmann 85 ročný

Rešpektovaná autorita výskumu fauny vtákov a cicavcov karpatsko-panónskeho priestoru RNDr. Andrej Stollmann oslávil 19. septembra 2017 v rodinnom kruhu svoje osemdesiate piate narodeniny. Bol už ovenčený viacerými *epitetónmi ornans* od staršiny starohorcov až po druhého stredoslovenského Nestora. Na takého teda podľa kvalifikovanej mienky celého radu jeho priateľov vôbec nevypadá, navyše nie je nám ani celkom známe, ako by mal taký Nestor vyzerat'. Skôr by sme zahlasovali za to, že Andreja vnímame ako duchom stále mladého priateľa, ktorý ale s múdrosťou a pokorou jemu vlastnou vyznáva to Chudíkovské „byť dôstojný svojmu veku“. Vedno so širokým okruhom priateľov a priaznivcov sme úprimne veľmi radi, že jubilant sa teší „svojmu veku“ viac než primeranému dobrému zdraviu, aj fyzickej zdatnosti, najmä však duševnej svezosti a úprimného obdivu hodných publikačných aktivít. Ešte

celkom nie dávno sme s jeho aktívnou účasťou prežívali vzácne chvíle kolektívnej nostalgie plnej pohody na tradičných a sotva odmysliteľných terénnych expedíciách s bývalými, ale aj mladšími kolegami z Nitry, Petikostolia a Budapešti v luhoch a hájoch nášho podunajského Panonika.

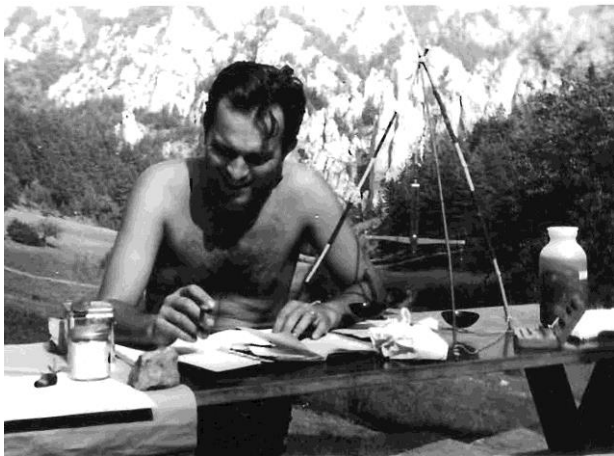
Obr. 1 Neoficiálne logo VS ÚEBE SAV Staré Hory a neziskovej ilegálnej organizácie Collegium Veteromontanum.

S Andrejom Stollmannom sa poznáme ešte od heroických dôb plného nasadenia vo výskume fauny, spoločenstiev a parazitov mikromamalií na Výskumnej stanici SAV v Starých Horách (VS SH). Aj neskoršie, ešte po dlhé roky, vlastne tri celé desaťročia až do celkom nedávna, Andrej spolupracoval na terénnych záťahoch sledovania a mapovania rozšírenia sysľa (*Spermophilus citellus*), hraboša severského (*Microtus oeconomus*), myši kopcorobky (*Mus spicilegus*), ryšavky tmavopásej (*Apodemus agrarius*) a kadečoho iného. Ako vynikajúci znalec prírody Žitného ostrova a ostatnej

Podunajskej nížiny aj naďalej ostáva stálym a nezastupiteľným článkom nášho staronového výskumného tímu, ktorý až do nedávna po štyri dlhé desaťročia fungoval v meniacich sa zostavách, na rôznych projektoch, pracoviskách. Trvalou úlohou či predsavzatím je aj Andrejova doživotná úloha čestného veľmajstra Lóže nikde neregistrovanej dobrovoľnej a pochopiteľne neziskovej organizácie Collegium Veteromontanum. Počiatky účinkovania starohorskej galérie siahajú do hmlistých diaľav začiatku posledného kvartálu – aké bolo, také bolo – turbulentného XX. storočia na jednej výskumnej stanici SAV. Je to síce na neuverenie, ale prežívajúci a kooptovaní príslušníci tohto profesného zoskupenia už druhé storočie vcelku dôsledne, zavše aj srdnato pracujú na plnení tej prapôvodnej vízie či dreamu, ako sa tomu vraví na Podpoľaní, na vyskúmaní intimít života drobných cicavcov a ich parazitov. A robia to napriek tomu, že to po nich explicitne nikto vlastne nechce.

Keďže ani napriek dlhodobým, tak povediac deceniálnym kontaktom, si členovia galérie vzájomne nelezú na nervy, akosi netradične aj naďalej ostávajú dobrými priateľmi. Preto sa radi, avšak nažiaľ čoraz vzácnejšie stretávajú. Jubilant preto nemal námietky, aby sme si pripomenuli jeho semiokrúhle výročie tentoraz netradične v ľahkovážnejšej polohe, lebo fundované a obsažné hodnotenia výsledkov jeho výskumných a spoločenských aktivít, vrátane takmer úplnej bibliografie boli už celkom nie dávno publikované (MATOUŠEK 1999, 2013, BALÁŽ et al. 2012).

Obr. 2 V Liptovských Tatrách na terénom výskume a fotografii Ariho Mošanského AD 1960.

Spomenieme, aké to bolo v počiatkoch jeho pôsobenia ako profesionálneho muzeológa a aké

spomenutia hodné, zavše aj humorné, situácie sa prihodili v priebehu toho ostatného polstoročia na jeho neobyčajne pestrej a na úspechy bohatej vedeckej dráhe. Pamätáme aj na to, že životná dráha nášho Andreja Stollmanna obsiahne takmer jedno celé storočie, ale prvá polovica tohto farbistého, ako aj poučného príbehu je už vlastne históriou. Je nám jasné, že pre generácie -násť a -dsať ročných isté javy, príhody a diania by neboli bez zvyšku stráviteľné, ak by sme ich nezasadili do dobového kontextu. To pozadie sme sa snažili vykresliť objektívne ako to len šlo s dôrazom na oprávnenou iróniou či sarkazmom okorenené, zato overiteľné fakty. Takto podávané príbehy z jedenj profesnej kariéry sa pochopiteľne nemusia každému páčiť. Na takéto prípady vždy aj bol a na šetrenie jemnocitu vyznávačov starých poriadkov aj dnes máme veľmi jednoduché a osvedčené odporúčanie. Nečítať. Iba v pomeroch totalitných diktatúr bolo našim nariadenú literatúru povinne čítať (cf. LENINOV (1909) diabetický materializmus a embryokriticizmus alebo aj ENGELSOV (1887) Antiďuring).

o o o

1. Na štúdiách 1952–1957. Každý študent, ktorý si v rokoch 1953–1974 zapísal biológiu na prírodných vedách Univerzity Komenského v Bratislave, musel zákonite fyzicky prejsť rukami MUDr. Jindřicha Valšíka (*25. 8. 1903 Praha, †10. 2. 1977 Prešporok, 73 r.), riadneho profesora antropológie, ako aj prednostu Katedry antropológie a genetiky. Bol to vysoký a driečny muž so snehobiелou to už hrivou, ako ho poznali celé generácie nielen biológov, jednoducho výrazná a rázovitá postava povojnového vývoja biologických vied na UK v Bratislave. Už svojim zjavom a gestami budil rešpekt v poslucháčoch, vystupoval s dôrazom na masívny efekt, ako sa to traduje o vystúpeniach diabolského Nicolu Paganiniho. Jeden z Andrejových konškolákov si dobre pamätá jedno cvičenie, kedy profesor suploval (dnes prof. Vladimíra Feráka) a malo sa kolokvovať z osteológie postkraniaálneho skeletu. No kto by sa na to cviko bol učil tie tuberculy, trabeculy, cristy, cariny, fossy a fovey, sutury a sulci na dlhých kostiach a tak sa každý len krčil na mieste, zmenšujúc svoj objem pred pohľadom examinujúceho, ktorý si pomaly premeral publikum a stentorským hlasom zvolal, čo zvolal – zaručal: „*Tak co? Bílý strach a šedozelená hrůza?*“. Potom za štvrt hodiny presvedčil krúžok aký je ignorantský a blbý, dal cviko zopakovať na sobotu a vyhnal ich preč. Inak, že na praktikách bola väčšinou psina, pchali sa práchnivé ľudské hnáty kolegom do tašiek či vrecák a z dievčenic

takmer vždy daktorá aspoň na kuse niesla domov symbol mužnosti skladacieho plastového chlapca. V užších kruhoch dejinám a tradíciám fakulty zasväteným a oddaným mladších – dnes pravda už tiež len emeritných – kolegov sa dlho tradovalo, že Valšík nikdy nevynechal dakedy aj bujaré katedrálne zábavy a študentmi režirované postimatrikulačné oslavy – beánie. Snáď si ešte niekto spomenie na tú lebku krokodíla nílskeho, na ktorej sme si z anatómie stavovcov znuďene precvičovali zdanlivo zbytočne komplikovanú konštrukciu skeletu plazov a s ktorou na hlave tancoval rumbu dekan Valšík na zábave prvákov, dakedy v polovici päťdesiatych rokov. Ešte v období štátostraníckou ideológiou podľa sovietskeho vzoru navodených pokryteckých prístupov k sexualite všeobecne a mládeže zvlášť, pokiaľ dielenský (fakultný) výbor to Valšíkovi nezatrhol, risknul pre študentov usporadúvať publicčné akési talk shows o sexuálnej osvete študentov, ako tomu žánru vravíme dnes. Lebo v ére doznievajúceho stalinizmu vo vtedy dostupnej spoločenskovednej literatúre príliš zvedavý študent aj u nás sa mohol dočítať, že: „Pohlavný život je dovolený len v takej forme, ktorý prispieva k upevneniu túžby spoznať kolektívne emócie, triednu organizovanosť, výrobnú-tvorivú a bojovú aktivitu...“ citujúc freudomarxistu ARONA BORISOVIČA ZALKINDA (1888–1936) z jeho príručky „*Polovoj vopros v usloviach sovietskoj občestvennosti*. Gos. Izdat. 1926, Leningrad“, resp. „*Nekatoryje voprosy polovovo vospitaniija molodych pionerov*. Proletarskoe ditja 12, 1/2, 1932“. Všetkým, ktorí v tých päťdesiatych rokoch tie socialisticky ladené nezmysly brali vážne a hlboko načreli do týchto skvostných žriediel marxisticko-leninskej vedy bolo nad všetko jasné, že socialistický človek by sa mal pohlavne stýkať čo najmenej, svoje tvorivé energie by mal sústrediť na triedny boj a na budovanie komunizmu, lebo uvedomelý človek šetrí energiou, emóciami a libidom v prospech svetového víťazstva proletariátu. Andrejovho kolegu si prof. Valšík pamätal ešte z prváka a to až z dvoch eventov. Bola to jednak masívna hypertrichóza istej decentnej, nie príliš často na verejný obdiv vystavovanej časti jeho tela. „*Kluku, ty máš chlupatou prdel jak opičák!*“ komentoval Valšík jeden z významných výsledkov povinnej antropologickej prehliadky celého ročníka po zápise. Tie prehliadky takmer dospelých dievok a nie celkom donosených chalanov slúžili ako materiál pre výskum somatických, fyziologických (škoda že nie aj mentálnych) prejavov dospievania na Valšíkovej katedre. Na lacnom študentskom materiáli sa študovala tak somatometria a – pravda – oddelene sa ešte vyšetřovali a spovedali dievky a chalani. Pán profesor bol pri agnoscácii chlapčenských

detailov vždy prítomný a súčasťou vedy bola aj observácia obsahu trenírok. Z výsledkov sa potom robili diplomovky a iné spásonosné práce a zakrátko na to Katedra antropológie dostala alternatívne označenie ako KMaVOP (*Katedra menstruace, vývoje ochlupení a prsu*). Na Valšíkovej katedre robili diplomovky prakticky iba dievčence a podľa znalcov terénu tam bola agregácia najkrajších, ale aj najkocketnejších dievčenciek z ročníka, čo pochopiteľne pramenilo z hlbokého nedorozumenia a nepochopenia stavu vecí. V tom druhom prípade na jednej z posledných – už skôr zmienených – seáns na tému sexuálnej osvety študentov, dostal ho Valšík pekne do kúta. Na jeho fundovanú otázku z pléna, že „*či môže deflorácia vyvolať provokovanú ovuláciu?*“ stroho a nedbanlivo Valšík odvetil, že: „*Může. Snad jste pane kolego nezbouchl některou vaši kolegyni?*“ A tým sa študák na dlhší čas v spoluautorstve s Valšíkom mierne spoločensky znemožnil, ale stal sa populárny medzi niektorými spolužiačkami.

Obr. 3 Outdoor jarne upratovanie VS Staré Hory AD 1975. Zľava: Petřík, A., Stollmann, A., Kleiner, A., Bešínová, M., Sauch, I., Mihalíková, A., Čillíková, B., algd, Miháli, O., Stollmann, A.jr., Dobříková, M.

o o o

2. Muzeálne roky 1958–1974. Dilema karpatských rysov za budovania socializmu. Pre prvopočiatky až štyridsať povojnových rokov zúriaceho budovania takzvanej socialistickej spoločnosti bolo príznačným systémovým fenoménom, že vedúci úradníci, ako aj ich osadenstvá, neboli – jemne povedané – na požadovanej úrovni plníť im prislúchajúce úlohy. Z prípadu na prípad na vedúcich postoch štátnej správy sedeli úplne

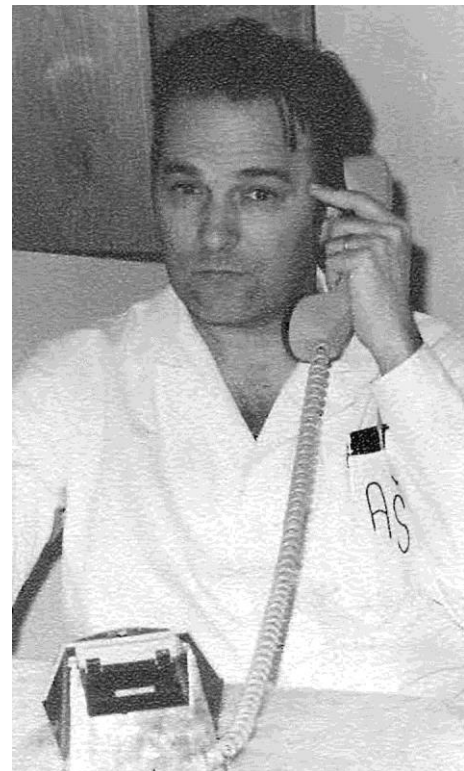
nekompetentní úradníci, najmä čo sa týkalo riadenia, gescie, mentoringu, kontroly, čo zavše smerovalo k lokálnej dezorganizácii a znefunkčneniu rezortov vedy, školstva, kultúry ako aj duchovenstva, teda cirkví. Zrovna tak to nefungovalo ani hodne neskoršie a nie sme si celkom istí, či sa to od tých čias nejak výrazne zlepšilo v uvedených rezortoch. Na nič iné sa nehodiaci, ale roduverných komunistov inštalovali najmä v rezorte kultúry na riadiace funkcie, lebo údajne zrovna tam nemali šancu napáchať až také závažné škody, aké by boli mohli spôsobiť v päťročných cykloch naplánovane zadrhávajúcej ekonomike štátu.

Obr. 4 Sibirjaci z Omska (ZSSR) na stáži na VS ÚEL SAV Staré Hory AD 1975. Zľava Stollmann, A., Lichard, M., Guoth, S., Voronin, Jurij Konstantinovič, Malkov, Gerogij Borisovič, B. Kleinert, J.

Tak sa stalo, že inšpektorom a potom vedúcim odboru kultúry Krajského národného výboru (KNV) v Žiline po prevrate v polovici päťdesiatych rokov sa stal bez matúry diaľkove osvetove vyškolený, ešte pred vojnou systemizovaný obhliadač mŕtvol, najskôr s fiktívnymi odbojovými zásluhami počas SNP. Že ani nižšie funkcie osadenstiev úradov neboli na žiaducej kvalifikačnej úrovni svojich postov, o tom vypovedá sladkotrpké story o odbornej kontrole istej súdružky z kultúrneho odboru KNV na oddelení zoológie Považského múzea na Budatínskom zámku. Andrej práve agnoskoval na stole rozložený slušný šór rysích lebiek. – „A súdruh Štollmann, čím sa práve teraz zapodievate?“ – upriamila otázku súdružka inšpektorka sťa narovnaný ukazovák na Andreja, ktorý akurát pilne premeriaval šublerou zygomatické šírky lebiek k štúdiu

o taxonomii a taxonómii karpatských rysov (*Lynx lynx natio carpathica* Kratochvíl & Stollmann 1963). – „Robím biometriu rysa ostrovida súdružka referentka“ – znela krátka, avšak jadrná odpoveď kurátora zoológických zbierok, tak ako zvykol ešte nedávno podávať denné hlásenia nadporučíkovi Kokotekovi ako veliteľ tankovej čaty v Podbofanoch, krátko pred civilom a nástupom do múzea. – „Áno, však to vidím súdruh Štollmann, ale načo je to dobré, aký praktický dosah bude mať tá vaša pyrometrika pre budovanie socializmu v našej krásnej vlasti súdruh Štollmann?“ A to už bolo na Andreja príliš. Chcelo to ešte čosi praxe, než si natrénoval ideologicky odôvodniť a obhájiť význam výskumu početnosti bocianov bielych pre perspektívny rozvoj výrobného potenciálu obyvateľstva v podmienkach dobudovania komunistickej spoločnosti krajších zajtrajškov. Akými budovateľskými zámermi obhajoval však nutnosť preukázania hniezdenia červenáka karmínového a či aj šlapiek trstinových na Liptove to už nevedno. Ani on sa už na to vraj nepamätá (STOLLMANN 2009).

Obr. 5 Boss Výskumnej Stanice ÚEBE SAV v Starých Horách AD 1982.

o o o

Pečiatka veľkoborovianskej fary a byrokracia.

V muzeálnej praxi päťdesiatych rokov sa pritrafili rôzne tristné a či aj veselé príhody s uspokojivou koncovkou. Istý čas do terénu vysielaní (či aj chtiví) pracovníci kultúrnych zariadení podľa nariadenia z KNV boli povinní nejakými úradnými šteplami si dať potvrdiť svoj výskyt na cieľových lokalitách služobnej cesty. Zavše komické, inokedy aj tragické výčiny už aj vtedy prebujnej socialistickej byrokracie ktosi frapantne ovenčil výstižným bonmotom, že „Daj blbcovi úrad, ihneď vymyslí aspoň tri výkazy (ktoré vedno s pracovným denníkom každý boží deň načim dochvilne vyplňovať!)“ Tak to aj robili žilinskí múzejníci, až raz s kolegom geológom Ľubomírom Prikrylom sa Andrej podujal uskutočniť okružnú anabázu Oravou a Liptovom. Na záver ich potuliek Oravou – ako hľadali, tak hľadali – ale ako na prieky osudu už od Oravského Bieleho Potoka cez Zuberec a Huty po Veľké Borové nenachádzali žiadny otvorený podnik či úrad so šteplom. Až tam geológa napadlo zísť na katolícku faru, kde boli zrovna „doma“ a teda hladko dostali na cest'ák veľký červený štepl s veľkým krížom. Riaditeľka potom cest'áky po poriadku schválila a posunula na vybavenie na príslušný rezort KNV, kvôli obligátnemu preplateniu cestovných výloh. Ale krátko na to si prednosta kultúry KNV riaditeľku predvolal na koberec a poriadne ju zdrbal kvôli tomu religióznemu razítku s krížom na socialistickom úradnom doklade. V zmysle prírodnej zákonitosti padajúceho faeces riaditeľka potom poriadne zdrbala tých dvoch cestovateľov (so správne vytušenými nexiami na reakcionárske klerikálne štruktúry). Za touto príhodou nakoniec urobila bodku radostná správa z KNV, že nariadenie dávať si cestovné príkazy potvrdzovať úradnými pečiatkami zrušili. Bol to súčasne asi jediný prípad v histórii socialistického Česko-Slovenska, že „klerikálny podnet“ v podobe pečiatky dokonca cirkevnej ustanovizne najspodnejšieho možného rangu primäl istých zodpovedných nezodpovedných, aby odvolali nezmyselné nariadenie, ktoré malo posilniť vedúcu úlohu komunistickej strany a upevniť hegemoniu svetového proletariátu. Lebo takých zásahov vrchností do všetkých sfér pracovného a civilného života občanov bolo neúrekom a väčšinou boli úplne zbytočné. Aplikovali sa podľa známeho, dokonca aj V. I. Leninom často citovaného ruského príslovia, že *Доверяй, но проверяй!* (Trust but verify! Trau, schau wem!). A tak z dôvodu principiálne predikovanej apriórnej nedôvery bolševického systému voči konaniu občanov boli v tomto smere vždy vynaliezavými úradníkmi vymýšľané najrôznejšie podobne predychčané príkazy,

zákazy, dobrozdania, potvrdzovania a čestné prehlasovania, aby občan ani náhodou nemohol v ničom pochybiť. Aj tak samozrejme pochybil, avšak jeho pochybenie sa utopilo a spontánne ospravedlnilo v systéme neadresnej kolektívnej nezodpovednosti za prípadné adresné prešľapy, prečiny až zločiny. Nejak tak, ako sa aj dnes rieši, či vlastne ani nerieši, trestnoprávna zodpovednosť za klientelizmus v prípade vyhlásenia masných tendrov (na výveske zamknutej chodby) a evidentná korupcia pri pokútnom rozdávaní ťažkých balíkov z eurofondov na istých ministerstvách 25 rokov po revolúcii.

o o o

Obr. 6 Boss VS SH obletovaný krajšou polovicou starohorského staffu.

Náhodou našli aj tabuľu. Myšlienka usporadúvať tábory ochrancov prírody (TOP) skrsla v radoch členov jednej dobrovoľnej organizácie, v tomto smere najaktívnejšieho žilinského Zboru ochrany prírody pri Považskom múzeu Žilina. Tú galérku skalných nadšencov vtedy viedol Andrej, ako kustód prírodovedných zbierok a zoológ múzea v Budatíne a so svojimi kolegami zosnoval už vyše 50 ročnú tradíciu každoročne usporadúvaných celoslovenských táborov s medzinárodnou účasťou. Ich cieľom bola osvetová, propagačne-náuková činnosť priamo v prírode učiť a vysvetľovať celospoločenskú potrebu ochrany prírody, spojenú s tréningom a emocionálne podmieneným pobytom v prírode. V podstate podľa zásad skautingu a či aj trampských tradícií, ktoré boli za boľševika zakázané či obmedzované. Odborný a vedecký potenciál účastníkov táborov sa po skromných začiatkoch využil aj na priamy výskum v teréne a na primerané publikovanie získaných poznatkov (cf. algd 2016: Bulletin SZS pri SAV 1/2016: 4–10). Tábory fungujú do dnešných dní

a sú zriaďované vždy v inom prírodnom regióne s prihliadnutím aj na uctenie si pamiatky regionálne významných prírodovedcov. Aj miesto VII. TOP-u v júli 1971 na Podlesku (NP Slovenský Raj) bolo zvolené s prihliadnutím k 130. výročiu narodenia Martina Rótha (*3. 8. 1841 Kežmarok, †25. 2. 1917 Spišská Nová Ves) o. i. aj zakladateľa Karpatského múzea vo Veľkej (Poprade), Uhorského karpatského spolku a neúnavného propagátora prírodných krás Vysokých Tatier a Slovenského raja. Spomienková slávnosť na počesť tohto významného znalca Slovenského raja sa uskutočnila pri jeho pamätnej tabuli vo Veľkom Sokole pri nástupe do Róthovej rokliny. Úplná pravda je však taká, že tú v predposlednom roku predminulého storočia inštalovanú liatinovú tabuľu „IN MEMORIAM MARTINI ROTH 1899“ objavili TOP-ári na stene rokliny čírou náhodou, lebo o jej existencii nemali vôbec poňatia. A tak tá „spomienková slávnosťka in situ“ (BURKOVSKÝ et al., 2016) bola nanajvýš vhodnou improvizáciou počas náročnej terénnej túry kaňonom Sokola (Stollmann in verb.).

o o o

Obr. 7 Na vernisáži výstavy J. Boroskay vo Zvolene 7. 9. 2016. Zľava: algd, Stollmann, A. Rakyta, E. (foto: P. Urban).

Kedy chodia ornitológovia k zubárovi? Bolo by triviálne konštatovať iba z logiky vecí vyplývajúcu tristnú skutočnosť, že k stomatológovi sa po niekoľkých odkladoch s malou dušičkou chodí najmä vtedy, keď už všetky možné riešenia zlyhali a keď už skutočne niet inej racionálnej alternatívy. Že tá celonárodná obyčaj nie vždy platí, na to máme evidenciu v príhode návštevy dvoch potulných ornitológov u doktora Kaňuščáka v Piešťanoch. On bol vyhľadávaný stomatológ v civile a vynikajúci ornitológ po fajrontoch. Určite každému

oduševnene kutajúcemu ichneumonovi je známe, že odborné atribúty feldornitológov (odborná zdatnosť, invencia a výkonnosť), ako ktorýchkoľvek iných nádenníkov vedy, nemusia byť a spravidla ani nie sú pozitívne korelované s ich oficiálnymi odbornými statusmi a či funkciami. Tie sú väčšinou legitimované diplomami, titulmi a inými ornamentami zo škôl rôznych edukačných stupňov a váhových kategórií. Obzvlášť to platí samozrejme aj obrátene. Papiermi dokladované tituly a posty bývajú nezriedka iba pomyselnými paravanmi, za ktorými sa niekedy a nažial ukrýva iba profesionálna nahota zavše aj nechtiac poodhalenej odbornej inkompetencie. V zmysle týchto odvekých právd by mali byť – snáď aj bývajú – motivované a zavše trebárs aj finalizované kontakty „naslovovzatých“ profesionálnych nádenníkov vedy s amatérskymi bádateľmi svojich objektov záujmu. Medzi „amatérmi“ nájdeme široký diapazón váhových kategórií neprofesných vtáčkarov od oduševnených začiatočníkov, neškodných naivných fušerov, lebo aj takí sa nájdú, až po najťažšie hmotnostné triedy systematicky pracujúcich a publikujúcich skutočných znalcov-kolegov, ktorí bádajú popri ich vlastných civilných džoboch, ktoré v tom lepšom prípade živia ich tolerantné rodiny. Teda aj vo frakcii ornitológov liebhaberov nájdeme zrovna takú paletu osôb a osobností, ako u promovaných štátom živých filisterov príslušných vedných odborov. Treba však zdôrazniť, že počiatočným nadšením nadbytočne vybudení, či súťaživosťou hypermotivovaní amatérski vtáčkari ak vôbec, tak napáchajú ďaleko nepodstatnejšie škody na milovanej vede, ako trebárs často len kvôli pozíciám, titulom a tiež kvôli honorárom ornitológizujúci a publikujúci diplomovaní vedci. Lebo balast mylných a zavše aj falzifikovaných dát sa potom vlečie ako smrad v národnom písomníctve tej ktorej nácie (cf. MLÍKOVSKÝ 2011, 2012, či Rozhodnutie Faunistickej komisie SOS 1994). Tak ako KLEINSCHMIDT (1905) raz napísal na triko fantasu Jozefa Prokopa Pražáka: „*Klamal seba samého, vodil za nos ostatných a zavádzal celý vedecký svet!*“ Amatérov ornitológov nikdy ani nebolo a nažial ani nie je u nás dnes veľa. To málo ani nebýva homogénne distribuované, amatérski vtákozalci sa kumulujú obyčajne do väčších sídelných aglomerácií. Taká jedna významná a výkonná agregácia bádajúcich a pilne krúžkujúcich (recte obrúčkujúcich) feldornitológov pracovalo od 60. rokov minulého storočia okolo piešťanskej Slnavy. Nakolko kvantitatívne ukazovatele naobručkovaných vtákov sú aj

* amó, -áre (lat.) = milovať; amateur (franc.) = milovník, ale aj diletant, čiže fušer

evidenciou zručnosti a úspešnosti krúžkovateľa, vnútri syntopnej gildy ornitológov považanov aj prepuklo isté kompetičné súperenie o limitované zdroje – na obrúčkovanie súce indigénne hniezdiče, remigranty, transmeanty a trebárs aj vicini. To počiatočné zdravé súperenie malo svoje pozitíva vo vylepšovaní odchytových zariadení a metód, na druhej strane aj naši ornitológovia sú len ľudia a roduverní Slováci, o ktorých sa vraví, že ich najväčšou radosťou býva škodaradosť a závidia si aj nos medzi očami. A tak to spočiatku zdravé súperenie našiel prerástlo do vzájomnej nevráživosti. Navzájom si vraj rúcali zariadenia, preobrádkovali konkurenciou už označené šlapky trstinové či mrdyritky sľahovavé a údajne dochádzalo až k brachiálnym stretom, ktoré bezradne riešila nakoniec aj spoločnosť. Teda ornitologická.

Tí dvaja ornitológovia z tohto príbehu boli Andrej a jeho dlhoročný priateľ a posledný univerzálny zoológ štátnej ochrany prírody v Banskej Bystrici Dr. Janko Darola (*1928, †2000). Dakedy ešte roku 1971 boli nie po prvýkrát na inšpekcii maloplošiek na strednom Považí a keďže už tam boli, neopomenuli sa v Piešťanoch zastaviť u stomatológa, aj keď zrovna nemali s chrupom žiadny akútny problém. Kolega ornitológ Dr. Kaňuščák vtedy ešte nemal na triku tých 36 tisíc obrúčkovančcov s dvestými spätnými hláseniami z celej Európy, či hojne citované príspevky trebárs z Falke, ale ako dlhoročný pozorovateľ ornisu piešťanskej Sľnavy vždy mal v kešení nejaký pozoruhodný retrap alebo observáciu vzácného zatúlancu. Zatúlcanci Darola a Stollmann zastihli počas ordinčných hodín zubára – kde inde – ako v ambulancii. Tam akurát zavýjala turbínová vítačka a jedna pacientka zrovna trčala v zubárovom kresle s otvorenou pusou plnej tampónov medzi dvomi výplachmi a koreňovou výplňou. Znalec a reparátor vyhnitých chrupov sa evidentne potešil nečakanej návšteve naslovovzatých, odsunúc pľuvadlový blok vypnul svetidlo a potešil pacientku: „*Pani Odložilová, preglgnite a chvíľu si oddýchnite. Ja si zatiaľ s týmito pánni prekonzultujem najnovšie trendy stomatologickej prezervatívy**“. „*Marienka, ostatných pacientov preobjednajte na zajtra a pozajtra!*“ vydal „ukáz“ pôvabnej asistentke tušených morfológických detailov (v kratučkom modrom úbore). Vzápätí sa to stomatologické konzilium odobralo do obslužnej miestnosti čajových rituálov, kde sa prebrala problematika hniezdenia svrčiakov poriečnych (*Locustella fluviatilis*), ale reč padla aj o vzťahujúcej sa

* V zubárskom žargóne kedysi takto vraveli *konzervatívne* diferencujú od *chirurgie*.

populácii mrdyritiek a sľapiiek nehanebných okolo Sľnavy. Keď sa vzácna návšteva profesionálnych kolegov konečne rozlúčila a vypadli, ešte začuli MUDr. Pavla Kaňuščáka z dverí ambulancie: „*Vidia pani Odložilová, však som vám vravel, že tá štrnástka je zrelá na resekciu. A vypláchnite si!*“

o o o

Ako ratoval gynekológ neopatrných ornitológov. V zmysle vžitých poriadkov sveta by sme si mohli myslieť, že detaily telesnej schránky vtákoznačcov logicky neprislúchajú do kompetencie ženského lekára, ale andrológa. Že to náhoda dakedy môže zvrtnúť aj ináč, toho dôkazom je kuriózný príbeh priateľa Andreja z obdobia jeho neviazanej junosti. Ešte na jar ominózneho roka 1956 vedno s Ištvanom Sterbeczom sa tárali po Maďarsku, okrem iných dokonca aj na hortobád'ských rybníkoch. Viezol Pištu ako mitfánera na fungl novej Jawe kyvačke (250), na ktorú bol patrične pyšný a z Komárna na nej objazdieval takmer polovicu nám vtedy dostupnej Európy. Ako si to tentoraz hasili cez Hódmezövásárhely smerom na Szeged(-in), dostali sa tesne za – práve špricujúce – kropiace auto. V zatáčke dostali balans a už sa šmýkali na mokrej vozovke. Tandem sánkoval na zadku, vodič abdominálne. Sterbecz bol vo výhode, mal pod zadkom fotoaparát značky Leica a kostrč si mierne narazil až po tom, keď po katapultovaní retardérom ho zahaltoval obrubník. Dodnes by chválil Leitz Werke GmbH vo Wetzlare, keby už medzičasom nebol na božej pravde. Andrej dopadol o čosi horšie, po tom ako si hnusne odrel koleno a lakeť a pristál na jednom nič netušiacom kandelábri. Bolo s tými končatinami načim niečo podniknúť a keďže boli rozbehnuté na známu ornitologickú lokalitu Fehértó pri Segedíne, kocky boli hodené. Najprv sa zastavia v ordinácii kolegu vtáčkara Pétera Beretzka v špitále MÁV (Maďarských štátnych dráh) v Segedíne. Aj tak učinili. Akurát sa cítili mierne rozpačito, keď vrazili do čakárne ordinácie narvanej – ako obyčajne – samými pacientkami. Suchým humorom jemu vlastným Sterbecz lakonicky len poznamenal: „*Na môj vkus príliš moc estrogénu!*“ Keď zaznelo z dverí ordinácie „*Ďalšia prosím!*“ na všeobecné počudovanie pléna jeden po druhom vrazili dvaja páni do ordinácie gynekológa. Znalec dámskych detailov a ich neduhov Dr. Bereczk ešte stihol zatiahnuť firhánok popred vytŕčajúce nohy so šteklemi a tichúčko poznamenal: „*Gottes Dank, endlich Gesichte! Hauptsächlich etwas männliches.*“ „*Však najprv urob tú dámu Peter!*“, nabádal ho Sterbecz, „*potom ti poreferujeme o hniezdení Larus melanocephalus!*“ Vynikajúci gynekológ a znalec

vodného ako aj iného vtáctva len mávol rukou, kurz und gut ošetril Andrejove tangované končatiny a nenechal si ujsť príležitosť s naslovovzatými kolegami obširne predebatovať aktuálne trendy hortobád'ských populácií šlapiek trstinových a či aj mrdyritiek starosvetských. A tak sa prihodilo to kuriózum, že tentoraz sa v ambulancii ženského doktora Bereczka na hodný kus reči riešila ekológia a nie gynekológia. (ex Bulletin SZS 2/2015, pp. 26–27).

o o o

3. Akademické roky 1974–1991. Kedy nám šlo o život I. Boli sme v ohrození života určite viackrát a to aj vtedy, keby sa nezarátávali tristné príhody z manželstiev a početné galantné avantúry. Vždy sa jednalo o ohrozenie života od nevyvrátateľných živlov: raz to boli ženy, potom krvilačná šelma a nebeská elektrina. Raz sme bivakovali v kôlni lesnej škôlky na Železnej Breznici neďaleko prírodnej rezervácie Mláčik. To je nádherná jedľová bučina vysoko v Kremnických horách, na kus od Veľkého Sonu (852 m n. m.) nad Kováčovou, na hodinu od vlekov na Brestovej (900 m n. m.) a Laurína (1025 m n. m.) nad Sielnicou. Odtiaľ sú hrebeňovkou dve hodiny na chýrny a bájny Velestúr (1254 m n. m.) nad Kremnicou, pod ktorým svojho času naši romantickí národovci Jozef Božetěch Klemens s kremnickým archivárom (cf. KRIŽKO, 1868) nafalzifikovali protoslovanské skalné rúny. Nuž, keď sme sa my dostali do týchto končín, vtedy už totalita mlela z posledného. Na biomatematika samo sa pasovaný riaditeľ Ústavu ekológie lesa SAV nám opäť nedal auto, najskôr schválne nariadil údržbu. A tak do terénu nás viezol zo ŠOP Bystrica priateľ-smutný muž, ktorého zrovna jeho životná láska vyložila na ulicu z dvomi kuframi rekvizít. Aj nám to potom hrozilo, ale o čosi neskoršie. Teda zrovna ráno 6. apríla 1989 ešte v kôlni v spacákoch dekujúcich nás troch chlapov prekvapila brigáda (možno socialistickej práce) bars hlučných žien, ktoré prišli do hory vyžínať. Militantná predáčka statného vzrastu a len tušenej hmotnosti zápasníka sumo s prechlastaným bas-barytónom nás dávala na doby do laty. „*Hore sa vajciaci, tu je ale naprdenô! Chlapi len prďieť ved'iaááá!*“ Nebolo nám vôbec do spevu, najskôr do ničoho. Andrej vtedy zavelil na potupný ústup z bojiska, že: „*Chlapi ide sa, lebo hladina estrogénov stúpila nad prípustnú normu.*“

Kedy nám šlo o život II. Náhodou je tomu akurát XL (40) rokov, čo sme sa ničím nerušení rozbehli do terénu krátko po vyslobodení spod vazalstva jedného protagonistu ručného ovládania našich výskumných

aktivít ešte v starohorskej ére. Riaditeľ nášho materského Ústavu experimentálnej farmakológie (!) sa totiž odobral na božiu pravdu. Zbezočiveli sme ako svojho času Stalinov verný nohsled a šéf KGB Lavrentij Pavlovič Berija a ako odtrhnutí z reťaze sme zapli na plnú forsáž terénnych zberov. Vybrali sme sa na Oravu do Liptáckych Tatier v druhý augustový týždeň (11. a 12. augusta 1977) s tým, že využijeme stále počasie nádherného serotína a pôjdeme po vzorky do alpskeho pásma z liptovskej strany západného hrebeňa. Dekovali sme na chate Pribisko (920 m n. m.) pri Zuberci a z Oravy sme denne cez sedlo Pálenice (1570 m n. m.) prechádzali na Liptov k Bobroveckým plesám (1550 m n. m.). Okrem hrabošov snežných (*Chionomys nivalis*) a tatranských (*Pitymys tatraicus*) okrem nás tam boli len kamzíky a pozdĺž skalných stien po svišťoch patrolujúce orly skalné. Z hrebeňa sme mali 360° výhľad od Giewontu v poľských Czerwoných wierchoch po Rozsutec vo Fatre, Babiu góru a Piľsko v Beskydoch, pred sebou Ďumbier v Nízkych Tatrách a šrэг vizavi za ním Poľanu. Málokedy a málokomo sa naskytá taký pohľad zo strechy našej zviditeľnenej krajiny len čo je pravda. Ešte za tmy sme sa na druhý deň vybrali na „túru“, aby sme došli k plesám skôr než tú bezlesú skalnú pustatinu zaleje ranné slnko a zosmradnú nám ulovené myši. Tri hodiny tvrdého šliapania do sedla Pálenice z ktorého sú dve hodiny šlapandy a dvojkový lezecký terén západne na Sivý vrch (1804 m n. m.). Zrovna toľko na Brestovú (1902 m n. m.) na východ a ďalej Baníkov (2178 m n. m.), Tri kopy, Plačlivô, Ostrý Roháč (2087 m n. m.) až Volov(i)ec (2083 m n. m.) už na poľskom hrebenu. Časť tej úžasnej hrebeňovky sme už raz o desať rokov skôr robili, teda o toľko mladší a o toľko kilogramov ľahší. Tentoraz sa však turistika nekonala, po kontrole línií pascí sme sa odobrali späť na hrebeň a hajde z Liptova na Oravu, lebo od Tatier vysokých sa už na nás šinula ako noc tmavá čierna kúrňava. Bude zle vrael som Andrejovi a zrýchlili sme zostup kosodrevinou. Za štvrt'hodinu nás búrka dohonila a začalo to just ponad nami v lejaku blýskať. Kus predomnou šliapajúceho Andreja som zazrel iba vtedy, keď sa prekliato nízko nad nami zablysko a zarachotilo. Luft bol nabitý statickou elektrinou, že sa dal krájať. Rachot a blýskanie ako pri Verdune a Stollmann mi dodnes neverí, že som ho videl so svätožiarou ako potulného svätého Eliáša. Viac mi nebolo treba, prázdny ruksak s hliníkovou kostrou som tak vyrucil do kosodreviny, že na druhé ráno som ho teda dlho nenachádzal, až som ho už ozelel. Nič sa nám nestalo okrem toho, že sme obaja premokli do nitky. Ale – v to popoludnie počas zostupu v boku Rákoňa (1876 m n. m.) blesk zasiahol nemeckého turistu, popálilo mu to chrbát, roztrhlo mu

terénne bogáže, ale ten chlap vraj po svojich ešte došiel na parkovisko na mieste niekdajšej Tatlakovej chaty v Roháčskej doline. Musím sa retrospektívne priznať, že keď si na ten zostup z hrebeňa Liptáckych Tatier v tom nečase spomeniem, mávam na chrbte husiu kožu. V takých chvíľach pán všetkého tvorstva si zákonite precíti, že aký je malý, slabý a bezvýznamný v porovnaní s eternálnou energiou zrovna toho prírodného živilu. Bola to lekcija pre pokoru na ostávajúci život, lebo taký nebeský oshňostro, kedy to šlahalo z mračien do oblakov a z nich medzi skaly, sme už nezažili a neviem ako Andrej, ale vtedy som sa skutočne strachoval o svoj mizerný život.

o o o

Obr. 8 V autorskom teame „50 rokov Táborov ochráncov prírody“ Zľava: Stockman, V., Stollmann, A., Burkovský, J. AD 2016.

4. Stále mladý a činný dôchodca. Dr. Andrej Stollmann ani pred štvrtstoročím si nepovesil svoje remeslo na klinec a nemieni to urobiť ani dnes. Usilovne píše a publikuje, sleduje čo sa v disciplínach udeje. Je v neustálom kontakte s inštitúciami, bývalými kolegami ako aj s čoraz viac rednúcou skupinou rovesníkov od fachu. Vďaka svojmu veku *neprimeranej* dobrej fyzickej kondícii, bezpríkladnému objemu vedomostí a skúseností je Andrej rešpektovaným, výkonným a žiadaným členom nášho staronového terénneho tímu. Ten s plným nasadením spisuje ďalej príbeh, ktorý by nikdy nemal končiť. Ako sám vravieva, že len robí na diele, ktorý započal na Starých Horách a na ktorom načim s neutuchajúcou vervou pokračovať ako *pilne kutajúci ichneumóni* (Stollmann ex Hermann).

Osedemdesiatnikovi plus päť Andrejovi Stollmannovi gilda ešte stále prežívajúcich Starohorcov, teda niekdajších spolupracovníkov zo Starých Hôr, ale aj širšia obec zoológov a ochranárov želá dobré zdravie a sviežosť k mnohým ďalším terénnym zážitkom okolo

Váhu, Nítry či Dunaja minimálne do ďalšieho okrúhleho jubilea.

Ad multos annos!

Literatúra

- algd (2016): O polstoročí zoológie na Táboroch OP a ešte čosi o sedej literatúre. Bulletin SZS pri SAV 1/2016, pp. 4-10. (<http://szs.sav.sk>)
- BALÁŽ, I., AMBROS, M. (2007): Publikácia venovaná RNDr. Andrejovi Stollmannovi pri príležitosti jeho životného jubilea 75 rokov. In: Rozšírenie, habitus populácie a rozmnožovanie druhov *Crociodura Herm.* a *Neomys Kaup* (Mammalia, Eulipotyphla) na Slovensku. UKF Nitra, Prírodvedec č. 287, 99 pp.
- BALÁŽ, I., AMBROS, M. & TULIS, F. (2012): 60 years in the research and the fauna protection – Andrej Stollmann 80 years old. pp. 204-206. In: Biology & distribution of the species of the family Muridae (Rodentia) in Slovakia. 2nd part: *Apodemus flavicollis*, *A. sylvaticus*, *A. uralensis*, *A. agrarius*. Constantine the Philosopher University in Nitra, Faculty of Natural Sciences. Prírodvedec No. 518. Pp. 174 + Appendix 8: 60 years in the research and the fauna protection – Andrej Stollmann 80.
- BURKOVSKÝ, J., STOCKMANN, V. & STOLLMANN, A. (2016): 50 rokov Táborov ochráncov prírody. Banská Bystrica, 120 pp.
- ENGELS, F. (1877): *Herm Eugen Dührings Umwälzung der Wissenschaft*. Leipzig, 78 pp.
- FAUNISTIC COMMISSION OF THE SOS 1994: Statement. *Biologia* (Bratislava) 49: 806. Ex: KROPIL, R. 2002: *Pinka severská (Montifringilla nivalis)* p. 602. In: DANKO, Š., DAROLOVÁ, A. & A. KRÍŠTIN (Eds.) (2002): Rozšírenie vtákov na Slovensku (Birds distribution in Slovakia). Veda SAV Bratislava, 686 pp.
- KLEINSCHMIDT, O. (1905): *J. P. Pražák* †. In: *Falco, unregelmässig im Anschluss an das Werk „Berajah, Zoographia infinita“ erscheinende Zeitschrift*. Bd. 1: 103-106.
- KRIŽKO, P. (1868): Starobylé nápisy na kremnickom pohorí. *Letopisy MS 5* (1), pp. 44-48.
- (ЛЕНИН, В. И.) под псевдонимом В. Ильин (1909): *Материализм и эмпириокритицизм. Критические заметки об одной реакционной философии*. Звено, Москва, 128 pp.
- MATOUŠEK, B. (1999): Jubileum RNDr. Andreja Štollmanna. *Tichodroma* 12, pp. 236-286.
- MATOUŠEK, B. (2013): Andrej Stollmann osemdesiatročný. Bulletin SZS pri SAV 1/2013, pp. 5-26. (<http://szs.sav.sk>)
- MLÍKOVSKÝ, J. (2011) Nomenclatural and taxonomic status of bird taxa (Aves) described by an ornithological swindler, Josef Prokop Pražák (1870–1904). *Zootaxa* 3005, pp. 45-68.
- MLÍKOVSKÝ, J. (2012): Zhodnocení faunistického díla ornitologického podvodníka Josefa Prokopa Pražáka (1870–1904). *Sylvia* 48, pp. 152-161.
- STOLLMANN, A. (2009): Zoológ v službách Považského múzea. *Vlastivedný zborník Považia* 24, pp. 165-173.

(algd)

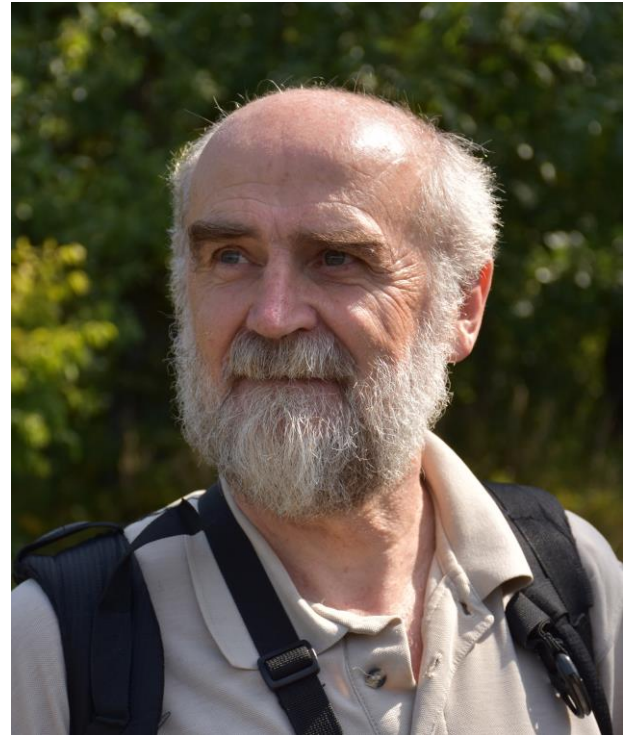
LX=XL /Honor našim zoológom šesťdesiatnikom (1957–2017)/

2. Ján Kadlečík

RNDr. Ján Kadlečík sa narodil 24. augusta 1957 v Nitre. Do základnej školy (nie poza ňu) chodil vo Veľkom Kýri (Nagykér, Milanovce, okr. Nové Zámky). Maturoval na Gymnáziu v Nitre (1976). Univerzitné štúdium absolvoval na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave, v odbore Biológia, špecializácie Systematická zoológia a entomológia (1981) a PGŠ Ochrana a tvorba ŽP (1989). Diplomovú prácu robil na tému „Ohryz zverou v lesoch Malých Karpát“ pod kuratelou Dr. L. Brteka. Po absolutoriu sa venoval bibliografii v martinskom ústredí Matice slovenskej, ale už od začiatku 80. rokov Dr. Kadlečík pracoval v rôznych zložkách Štátnej ochrany prírody (ŠOP), ponajviac na zodpovedných a vedúcich postoch. Začal v ÚŠOPe Liptovský Mikuláš, sukcesívne potom ako vedúci pracovník na Správe CHKO Veľká Fatra vo Vrútkach (roky 1984–2001), neskôr ako riaditeľ Správy NP (v rokoch 2002–2008). Medzitým v SAŽP/ŠOP pracoval ako špecialista pre medzinárodné dohovory, na MŽP ako generálny riaditeľ sekcie OPAK a od roku 2008 je koordinátorom medzinárodných dohovorov ŠOP v Banskej Bystrici. Publikačnú aktivitu Dr. Kadlečíka evidujeme od začiatku 80. rokov, keď sa na správe CHKO Veľká Fatra sústredil na zoológickú problematiku. Zapodieval sa výskumom a problémami lesníkmi neuvážene, či skôr hlúpo a zbytočne, do Fatry introdukovaných alpských kamzíkov, ochranou veľkých šeliem a najmä vydry riečnej. Od roku 1988 inicioval a tiež aj koordinoval mapovanie vydry na Slovensku.

Jubilantova portfeuille publikácií je objemná a diverzná. Podieľal sa na zostavení návrhu Červeného zoznamu cicavcov Slovenska (STOLLMANN et al., 1997), stal sa spoluautorom národného vstupu do európskeho projektu Atlasu cicavcov Európy (MITCHEL-JONES et al., 1999), ako aj členom autorského tímu národnej monografie cicavcov Slovenska (KRIŠTOFÍK & DANKO eds., 2012). Aby toho náhodou nebolo málo, staral sa o plnenie záväzkov Slovenska v medzinárodných dohovoroch, zakladal Slovenský ramsarský výbor a vykonával rad funkcií v SRV, zastupoval Slovensko na vedeckých stretnutiach a zasadnutiach zmluvných strán medzinárodných dohovorov, od roku 1997 je národný delegát YO Wetland International, od roku 2004 iniciátor a koordinátor Karpatskej iniciatívy pre mokrade v rámci Ramsarského a Karpatského dohovoru, je členom medzinárodných expertných skupín a vedeckých rád, člen redakčných rád periodík ochrany prírody,

zakladateľ, redaktor a zostavovateľ bulletinu Vydra, zborníka Turiec a Fatra.

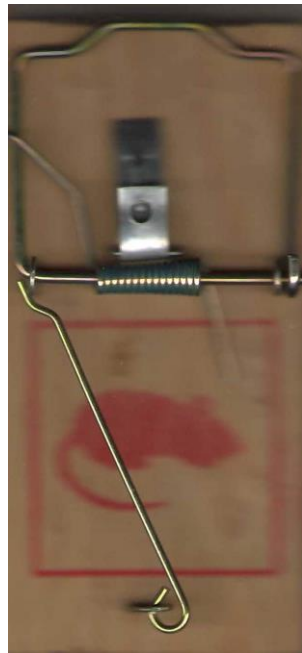
Notátor týchto riadkov sa dostal do dilemy, čo by sa malo v záverečnej komprehenzii zvýrazniť a podčiarknúť z jubilantovho neobyčajne bohatého a významného profesného diela. Zložitá a nevďačná úloha. Riadenie, organizačné aktivity – skratka manažment – síce sú potrebné a zväčša aj dôležité, ale z hľadiska historickej pamäte veľmi nevďačné činnosti. Zato po bádateľských snaženiach zostávajú v tom lepšom prípade eternálne stopy publikovaných výsledkov, nových poznatkov. V ére pôsobenia ešte ako profesionálny terénny zoológ Janko získal a publikoval množstvo poznatkov z výskumu šeliem a drobných cicavcov. Z mnohých kľúčových lokalít (Radovo, Suchý vrch, Skalná Alpa, Rojkovské rašelinisko, Rakša, CHPV Bukovinka – KADLEČÍK 1989–1994) získal vlastne prvé zoznamy fauny DZC* – dovtedy (ale ani potom) nikým po tej stránke neštudovaných prírodných entít. Boli to nanajvýš prepotrebné údaje do národnej monografie cicavcov Slovenska (KRIŠTOFÍK & DANKO op. cit.). Dozvedeli sme sa viac o výskyte našich stenobiontných druhov a o ich nárokoch na prostredie v Turci a vo Veľkej Fatre (*Microtus tatricus*, *Microtus agrestis*,

* DZC = drobné zemné cicavce (pozn. red.)

Sicista betulina etc.). V revolučnom roku 1989 sme s Jankom Kadlečíkom spolu makali aj v teréne na jednej dôkladnej deratizácii Belianskej doliny pod Borišovom. Boli to krásne časy.

Nakoľko naša nevládna a nezisková organizácia Collegium Veteromontanum, čiže Galérka starohorcov, už po dlhé desaťročia pestuje s Dr. Jánom Kadlečíkom srdečné kolegiálne vzťahy, vrátane koautorstva na mnohých publikáciách, preto z príležitosti tohto okrúhleho výročia sa predstavenstvo gildy starohorcov uzhodlo jubilanta prijať za člena Collegia ako *Veteromontanus Honorabilis – honoris causa*. Súčasťou kooptovania je už aj tradičné prepožičanie rádu „*Drevenej sklopky I. triedy*“, votívnej sklápacej pasce, symbolu nášho remesla (Vide obrázok).

Ad multos annos Janko a do mnohých ďalších tvorivých rokov Ti želáme dobrého zdravia, zdravého elánu ako aj humoru na znášanie nástrah zrýchleného behu života. Za všetkých starohorcov blahoželá – algd.

Personálna bibliografia RNDr. Jána Kadlečíka

1983

KADLEČÍK, J. (1983): Kamzík vrchovský (*Rupicapra rupicapra* L.) vo Veľkej Fatre a problém jeho ďalšej existencie, p. 12. In: Celostátní aktiv „70 let kamzíků v Jeseníkách“. ŠVTS – KV lesnické společnosti Ostrava, Pobočka podnikového ředitelství SmSL v Krnově, Pobočka lesního závodu Karlovice ve Slezsku, Karlova studánka, 52 pp.

1984

KADLEČÍK, J. (1984): Niektoré problémy poľovníctva a ochrany fauny v CHKO Veľká Fatra. Chránené územia Slovenska 3, pp. 80-83.

1985

KADLEČÍK, J. (1985): Zníženie počtu kamzíkov v CHKO Veľká Fatra? Chránené územia Slovenska 4, p. 87.

1986

KADLEČÍK, J. (1986a): Odstrel či odchyt? Chránené územia Slovenska 6, p. 86.

KADLEČÍK, J. (1986b): Živočíšstvo. P. 10. In: VESTENICKÝ, K.; VOLOŠČUK, I. (eds). Chránená krajinná oblasť Veľká Fatra. Príroda, Bratislava.

KADLEČÍK, J. (1986c): Poľovníctvo. Pp. 232-241. In: VESTENICKÝ, K.; VOLOŠČUK, I. (eds). Chránená krajinná oblasť Veľká Fatra. Príroda, Bratislava.

KADLEČÍK, J. (1986d): Rybárstvo. Pp. 241-245. In: VESTENICKÝ, K. & VOLOŠČUK, I. (eds). Chránená krajinná oblasť Veľká Fatra. Príroda, Bratislava.

GALVÁNEK, J.; KLIMENT, J.; KADLEČÍK, J. (1986): Skúmanie prírody Veľkej Fatry. Pp. 257-265. In: Vestenický, K. & Vološčuk, I. (eds). Chránená krajinná oblasť Veľká Fatra. Príroda, Bratislava.

1988

KADLEČÍK, J. (1988a): Obojživelníky (Amphibia), plazy (Reptilia) a cicavce (Mammalia). Inventarizačný výskum ŠPR Rojkovské rašelinisko 1987-1988. Ms. Depon. in Správa NP Veľká Fatra, Martin.

KADLEČÍK, J. (1988b): Rozšírenie a ochrana vydry riečnej (*Lutra lutra* L.) v chránených krajinných oblastiach Malá Fatra a Veľká Fatra. Ochrana prírody 9, pp. 45-67.

1989

KADLEČÍK, J. (1989): Príspevok k poznaniu fauny cicavcov (Mammalia) štátnej prírodnej rezervácie Skalná Alpa. Ochrana prírody 10, pp. 259-270.

RADÚCH, J. & KADLEČÍK, J. (1989): Obojživelníky a plazy Štátnej prírodnej rezervácie Skalná Alpa vo Veľkej Fatre. Ochrana prírody 10, pp. 203-212.

1990

KADLEČÍK, J. (1990a): Akcia Vydra a jej poslanie. Bulletin Vydra 1, pp. 3-9.

KADLEČÍK, J. (1990b): Zahájenie Akcie Vydra. Bulletin Vydra 1, pp. 10-12.

1991

KADLEČÍK, J. (1991a): K rozšíreniu hraboša močiarného, *Microtus agrestis* (Linnaeus, 1769) v Chránenej krajinskej oblasti Veľká Fatra. Lynx (Praha), n. s. 25 [1989], pp. 99-102.

KADLEČÍK, J. (1991b): Priebeh Akcie Vydra na Slovensku. Bulletin Vydra 2, pp. 25-26.

1992

KADLEČÍK, J. (1992a): Náčrt fauny cicavcov (Mammalia) Suchého vrchu vo Veľkej Fatre. Ochrana prírody, Liptovský Mikuláš 1, pp. 297-307.

KADLEČÍK, J. (1992b): Poznámky k faune stavovcov (Vertebrata) rašeliniska pri Rojkove (Veľká Fatra). Ochrana prírody, Liptovský Mikuláš 1, pp. 279-285.

KADLEČÍK, J. (1992c): Rozšírenie vydry riečnej (*Lutra lutra* L., 1758) na Slovensku – súčasný stav poznania. Vydra 3, pp. 54-59.

STRAKA, V.; KADLEČÍK, J.; TOPERCER ml.; J., VALACH, I. & KLEINERT, J. (1992): Živočíšstvo povodia rieky Turiec. In:

KADLEČÍK, J. (ed): Sprievodca XXVIII. Stredoslovenským táborom ochrancov prírody, Turček - Salaš, 18. - 25. júl 1992, Oko, OKV Martin.

1993

- KADLEČÍK, J. (1993): Príspevok k poznaniu stavovcov (Vertebrata) dvoch chránených území Veľkej Fatry. Ochrana prírody – Naturae tutela 2, pp. 119-127.
- KADLEČÍK, J.; BULÁNKOVÁ, E.; FTORKOVÁ, M.; HALADA, E.; KRNO, I.; KRAIUTSCHNEIDER, J.; MEDERLY, P.; ŠKOVIROVÁ, K.; ŠPORKA, F.; TIRJAKOVÁ, E.; TOMEK, D. & TOPERCER, J. (1993): The Turiec River catchment conservation action plan. Slovak Union of Nature and Landscape Conservationists District Committee Martin and World Wide Fund for Nature Gland, 20 pp.
- KADLEČÍK, J. & TOPERCER ml., J. (1993) (eds): Ochráňme Turiec. SZOPK Martin a WWF Gland, 34 pp.

1994

- KADLEČÍK, J. (1994a): Ochrana vydry riečnej (*Lutra lutra*) na Slovensku, pp. 213–220. In: Baláž, D. (ed.): Ochrana biodiverzity na Slovensku. Zborník referátov zo seminára v Záhorskej Bystrici 6.–8. apríla 1993. Katedra ekozológie a fyziotaktiky Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave; Slovenská riečna sieť v Bratislave, 388 pp.
- KADLEČÍK, J. (1994b): Prieskum cicavcov (Mammalia) Chráneného náležíška Turiec, pp. 177-186. In: Kadlečík, J. (ed.): Turiec 1992. Zborník odborných výsledkov inventarizačných výskumov v povodí rieky Turiec a XXVIII. Tábora ochrancov prírody Turček 1992. SZOPK Martin, 216 pp.
- KADLEČÍK, J. (1994c): Research and protection of otter (*Lutra lutra*) and its habitat in Slovakia, pp. 98–102. In: ANONYMUS (ed.): Seminar on the Management of Small Populations of Threatened Mammals. Sofia, Bulgaria, 25–28 October 1993. Environmental Encounters, No. 17. Council of Europe Press, Strasbourg, 128 pp.
- KADLEČÍK, J. (1994) (ed): Zborník Turiec 1992. Zborník výsledkov inventarizačných výskumov v povodí rieky Turiec a XXVIII. Tábora ochrancov prírody Turček 1992. Okresný koordinatívny výbor, Slovenský zväz ochrancov prírody a krajiny, Martin.
- KADLEČÍK, J. & KACEROVÁ, V. (1994): Vydra riečna (*Lutra lutra*) na hornom Váhu. Bulletin Vydra 4, pp. 38–45.
- KADLEČÍK, J. & URBAN, P. (1994): Vydra riečna. Metodické listy č. 2. SAŽP - centrum, Banská Bystrica, 42 pp.
- ŠTOLLMANN, A.; JANIČINA, P.; DUDICH, A. & KADLEČÍK, J. (1994): Hmyzožravce (Insectivora) a hlodavce (Rodentia) ŠPR Veľká skalná vo Veľkej Fatre. In: Turiec 1992 – Zborník odborných výsledkov inventarizačných výskumov v povodí rieky Turiec. Martin, 1994, pp. 193–198.

1995

- KADLEČÍK, J. (1995a): Aktivnejšie k ochrane mokradí na Slovensku. Chránené územia Slovenska 23, pp. 44-46.
- KADLEČÍK, J. (1995b): Kategórie IUCN pre Červené zoznamy. Ochrana prírody 13, pp. 321-330.
- KADLEČÍK, J. (1995c): Kritériá pre určovanie mokradí medzinárodného významu. Chránené územia Slovenska 25, pp. 46-47.
- KADLEČÍK, J. (1995d): Nové kategórie ohrozenosti IUCN, pp. 9-12. In: URBAN, P. (ed.): Výskum a ochrana cicavcov na Slovensku II. Slovenská agentúra životného prostredia – centrum Banská Bystrica, Ústav ekológie lesa SAV Zvolen, Stredoslovenská pobočka Slovenskej zoologickej spoločnosti SAV Zvolen, 112 pp.
- KADLEČÍK, J. (1995e): Ochrana cicavcov v Európe a postavenie Slovenska, pp. 9-14. In: URBAN, P. & BALÁŽ, D. (eds): Výskum a ochrana cicavcov na Slovensku. Slovenská agentúra životného prostredia – centrum Banská Bystrica, Stredoslovenská pobočka Slovenskej zoologickej spoločnosti SAV Zvolen, 157 pp.

- KADLEČÍK, J. (1995f): Perspektívy ochrany a managementu niektorých lasicovitých šeliem (Mustelidae) na Slovensku, pp. 75-78. In: URBAN, P. & BALÁŽ, D. (eds): Výskum a ochrana cicavcov na Slovensku. Slovenská agentúra životného prostredia – centrum Banská Bystrica, Stredoslovenská pobočka Slovenskej zoologickej spoločnosti SAV Zvolen, 157 pp.
- KADLEČÍK, J. (1995g): Úvod do Ramsarskej konvencie. Chránené územia Slovenska 24pp. 45-47.
- KADLEČÍK, J. (1995h): Vydra riečna (*Lutra lutra*) v oblasti vodného diela Žilina. Bulletin Vydra 5, pp. 55–58.
- KADLEČÍK, J. (1995i): Európsky seminár o vydre riečnej. Bulletin Vydra 5, pp. 69–72.
- KADLEČÍK, J.; DUDICH, A.; OBUCH, J. & ŠTOLLMANN, A. (1995): K faune cicavcov (Mammalia) Belianskej doliny a rezervácie Boríšov vo Veľkej Fatre. Ochrana prírody 13, pp. 311-320.
- KADLEČÍK, J.; MACEK, M. & OBUCH, J. (1995): K potrave a aktivite kŕmenia orla skalného (*Aquila chrysaetos*) vo Veľkej Fatre. Tichodroma 8, pp. 48-60.
- KADLEČÍK, J. & URBAN, P. (1995a): Predbežný návrh akčného plánu pre ochranu vydry riečnej a jej biotopu na Slovensku. Bulletin Vydra 6, pp. 6–8.
- KADLEČÍK, J. & URBAN, P. (1995b): Súčasný poznatky o vydre riečnej (*Lutra lutra*) na Slovensku, pp. 51–57. In: URBAN, P. (ed.): Výskum a ochrana cicavcov na Slovensku II. Slovenská agentúra životného prostredia – centrum, Banská Bystrica, Ústav ekológie lesa SAV Zvolen, Stredoslovenská pobočka Slovenskej zoologickej spoločnosti SAV Zvolen, 112 pp.
- BUDAYOVÁ, J. & KADLEČÍK, J. (1995): Výsledky mapovania pobytových znakov vydry riečnej (*Lutra lutra* L. 1758) na 9. tábore „Akcie vydra“ v okrese Prešov. Bulletin vydra 6, pp. 30–34.
- FARBIAK, D.; KADLEČÍK, J. & URBAN, P. (1995): Výsledky mapovania vydry riečnej na vybraných tokoch počas 7. tábora „Akcie vydra“. Bulletin Vydra 5, pp. 20–24.
- URBAN, P.; KRÍŠTIN, A. & KADLEČÍK, J. (1995): Ochrana stavovcov na Slovensku v európskom kontexte. Životné prostredie 29 (4), pp. 192-197.
- VALACH, I. & KADLEČÍK, J. (1995): Výsledky toxikologickej analýzy uhynutej vydry riečnej (*Lutra lutra*) nájdennej pri Bodiciach. Bulletin Vydra 5, pp. 12–14.

1996

- KADLEČÍK, J. (1996a): Ramsarská konvencia pred vstupom do nového storočia. Chránené územia Slovenska 28, pp. 39-41.
- KADLEČÍK, J. (1996b): Výskyt vydry riečnej (*Lutra lutra* L.) v južnej časti Strážovských vrchov, pp. 77-81. In: Zborník odborných výsledkov z XII. Západoslovenského TOP-u Striebornica 1994. SZOPK Bánovce nad Bebravou, 81 pp.
- KADLEČÍK, J.; KARASKA, D.; KACEROVÁ, V. & MAJKO, P. (1996): Mortalita vydier – závažný problém na severnom Slovensku. Bulletin Vydra 7, pp. 10-14.
- KADLEČÍK, J. & URBAN, P. (1996): Ako je to s vydrou na juhozápadnom Slovensku? Bulletin Vydra 7, pp. 34–37.
- URBAN, P. & KADLEČÍK, J. (1996): Výsledky slovensko-maďarského mapovania vydry riečnej (*Lutra lutra*) v roku 1996. Bulletin Vydra 7, pp. 38–43.
- URBAN, P.; KADLEČÍK, J. & HRIVNÁK, R. (1996): Slovensko-maďarské mapovanie vydry riečnej. Chránené územia Slovenska 27, pp. 28–30.

1997

- KADLEČÍK, J. (1997a): Prehľad pôvodných druhov rastlín a živočíchov Slovenska významných z hľadiska medzinárodných dohovorov a iniciatív. Ochrana prírody 15, pp. 219-246.
- KADLEČÍK, J. (1997b): Slovenský ramsarský výbor v novej etape vývoja. Chránené územia Slovenska 32, pp. 38-39.

- KADLEČÍK, J. (1997c) (ed.): Starostlivosť o mokrade na Slovensku. Wetlands Management in Slovakia. Zborník príspevkov z medzinárodného seminára k 25. výročiu Ramsarskej konvencie. Slovenská agentúra životného prostredia, Banská Bystrica, 201 pp.
- KADLEČÍK, J. (1997d): Vydra riečna (*Lutra lutra*) v Turci. Pp. 97-102. In: KADLEČÍK, J. (ed.): Zborník Turiec 1996. Zborník príspevkov zo seminára „30 rokov ochrany rieky Turiec“ a odborných príspevkov z povodia rieky Turiec. Ministerstvo životného prostredia SR, Bratislava.
- KADLEČÍK, J. (1997e) (ed.): Zborník Turiec 1996. Zborník príspevkov zo seminára „30 rokov ochrany rieky Turiec“ a odborných príspevkov z povodia rieky Turiec. Ministerstvo životného prostredia SR, Bratislava.
- KADLEČÍK, J. & BALÁZ, D. (1997): Prehľad pôvodných druhov rastlín a živočíchov Slovenska významných z hľadiska medzinárodných dohôdovora a iniciatív. Ochrana prírody, Banská Bystrica 15, pp. 219-246.
- KADLEČÍK, J. & URBAN, P. (1997a): Bude norok európsky (*Mustela lutreola*) opäť súčasťou našej fauny? Chránené územia Slovenska 31, pp. 22-25.
- KADLEČÍK, J. & URBAN, P. (1997b): Vydra riečna (*Lutra lutra* L.) na Slovensku a jej ochrana. Folia venatoria 26-27, pp. 111-129.
- OBUCH, J. & KADLEČÍK, J. (1997): Letný výskyt netopierov v budovách Turca. Vespertilio 2, pp. 51-58.
- STOLLMAN, A.; URBAN, P.; KADLEČÍK, J. & UHRIN, M. (1997): Návrh (červeného) zoznamu cicavcov (Mammalia) fauny Slovenskej republiky. Ochrana prírody 15, pp. 201-218.
- TOPERCER, J. & KADLEČÍK, J. (1997): Návrh riečného ekosystému Turca a príľahlých mokradí za ramsarskú lokalitu: druhá verzia. Pp. 103-113. In: KADLEČÍK, J. (ed.): Zborník Turiec 1996. Zborník príspevkov zo seminára „30 rokov ochrany rieky Turiec“ a odborných príspevkov z povodia rieky Turiec. Ministerstvo životného prostredia SR, Bratislava.
- URBAN, P.; HRIVNÁK, R.; KADLEČÍK, J. & MÁRTON, F. (1997): Vydra riečna (*Lutra lutra* L.) v Novohrade. Pp.: 83-94. In: Urban, P. & Hrivnák, R. (eds): Poiplie. SAŽP, Banská Bystrica, 147 pp.
- VALACH, I.; KADLEČÍK, J.; URBAN, P. & DUDICH, A. (1997): Príspevok k poznaniu fauny cicavcov navrhovanej PR Ipeľské hony a CHKO Poiplie. Pp.: 141-146. In: HRIVNÁK, R. & URBAN, P. (eds): Poiplie. Slovenská agentúra životného prostredia - Centrum ochrany prírody a krajiny, Banská Bystrica, 146 pp.
- 1998
- KADLEČÍK, J. (1998a): Enforcement of the Ramsar Convention in Slovakia. *Enviromagazin* 3, Extra issue, May 1998, pp. 24-25.
- KADLEČÍK, J. (1998b): Poznámky k rozšíreniu vydry riečnej (*Lutra lutra*) v oblastiach príľahlých k riekam Morava a Dunaj v rokoch 1994 - 1998. *Bulletin Vydra* 8, pp. 17-22.
- KADLEČÍK, J. (1998c): Svetový deň mokradí ako výzva. *Enviromagazin*, 3 (1), pp. 30-31.
- URBAN, P. & KADLEČÍK, J. (1998): Ďalšie poznatky o vydre riečnej v širšom regióne Novohradu. *Bulletin Vydra* 8, pp. 23-26.
- URBAN, P.; KADLEČÍK, J.; BALÁZS, P. & VALACH, I. (1998): Druhé spoločné slovensko-maďarské mapovanie vydry riečnej. Chránené územie Slovenska 35, pp. 23-24.
- URBAN, P.; KADLEČÍK, J.; KAUTMAN, J.; KMINIAK, M. & UHRIN, M. (1998): Červený (sozologický) zoznam obojživelníkov (Amphibia) a plazov (Reptilia) Slovenskej republiky. Ochrana prírody, Banská Bystrica, 16, pp. 203-218.
- URBAN, P.; KADLEČÍK, J.; MAJKO, P. & HRIVNÁK, R. (1998): Mortalita vydry riečnej na cestných komunikáciách v Slovenskej republike a návrh na jej zmiernenie. Pp.: 31-36. In: URBAN, P. (ed.): Výskum a ochrana cicavcov na Slovensku III. Slovenská agentúra životného prostredia - Centrum ochrany prírody a krajiny, Banská Bystrica, MŽP SR, Bratislava, 156 pp.
- 1999
- KADLEČÍK, J. (1999): Vydra na Slovensku. *Veronica*, 8, 1, pp. 7-10.
- KADLEČÍK, J. & SLOBODNÍK, V. (1999): Mokrade. Príručka pre inventarizáciu, ochranu a starostlivosť o mokrade, 1. časť. SZOPK Prievidza, SAZP COPK Banská Bystrica, 79 pp.
- KADLEČÍK, J. & ZACHAROVÁ, J. (1999): National Report of the Slovak Republic to the Ramsar Convention, 1999. MŽP SR, Bratislava, 19 pp.
- 2000
- KADLEČÍK, J. (2000): Prehľad pôvodných druhov cicavcov fauny Slovenska a ich význam z hľadiska medzinárodných dohôdovora a iniciatív, pp. 9-18. In: URBAN, P. (ed.): Výskum a ochrana cicavcov na Slovensku IV. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Centrum ochrany prírody a krajiny Banská Bystrica, 191 pp.
- KADLEČÍK, J.; BUREŠOVÁ, A. & SABOLČIKOVÁ, Ľ. (2000): Správa o mapovaní vydry riečnej (*Lutra lutra*) v južnej časti Košického kraja v roku 1999, pp. 141-148. In: URBAN, P. (ed.): Výskum a ochrana cicavcov na Slovensku IV. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Centrum ochrany prírody a krajiny Banská Bystrica, 191 pp.
- ASTALOŠ, B. & KADLEČÍK, J. (2000): Obojživelníky (Amphibia) a plazy (Reptilia) Národnej prírodnej rezervácie Veľká Skalná vo Veľkej Fatre. *Kmetianum* 9, pp. 127-132.
- SLOBODNÍK V. & KADLEČÍK J. (2000) (eds): Mokrade Slovenskej republiky. Slovenský zväz ochrancov prírody a krajiny, Prievidza, 148 pp.
- 2001
- KADLEČÍKOVÁ, Z. & KADLEČÍK, J. (2001): Ekológia a ochrana vydry riečnej (*Lutra lutra* L.) na toku Žarnovica v Turci. *Bulletin Vydra* 11, pp. 25-35.
- URBAN, P. & KADLEČÍK, J. (2001): Program záchrany chráneného ohrozeného druhu vydra riečna (*Lutra lutra* Linnaeus, 1758). Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky Banská Bystrica, 20 pp. (msc.). URL: www.sopsr.sk/cinnost/programy/PZ%20Lutra%20lutra.pdf.
- 2002
- KADLEČÍK, J. (2002a): Karpatské krajiny rokujú o vzájomnej spolupráci. Ochrana prírody Slovenska 4/2002, p. 24.
- KADLEČÍK, J. (2002b): Veľká Fatra národným parkom. Ochrana prírody Slovenska 3/2002, pp. 10-11.
- KADLEČÍK, J. & URBAN, P. (2002): Slovakian project on otters: a basis for an action plan for the Eurasian otter (*Lutra lutra*) in Slovakia. In: Dulfér, R., Conroy, J., Nel, J. & Gutleb, A. C. (eds): Otter conservation - An example for a sustainable use of wetlands. Proceedings of the VIIth International otter colloquium, Trebon 1998. IUCN Otter Specialist Group Bulletin, 19, pp. 157-159.
- KRISTÍN, A.; KALIVODOVÁ, E.; KADLEČÍK, J. & URBAN, P. (2002): Zoogeograficky a faunisticky významné druhy cicavcov a vtákov. P.: 244. In: MIKLÓS, L. & HRNČIAROVÁ, T. (eds): Atlas krajiny Slovenskej republiky. MŽP SR, Bratislava; SAŽP, Banská Bystrica, 344 pp.
- 2003
- URBAN, P.; KADLEČÍK, J. & MAJKO, P. (2003): Vydra riečna na Slovensku - aktuálny stav poznatkov. Pp.: 220. In: BRYJA, J. & ZUKAL, J. (eds): Zoologické dny Brno 2003. Sborník abstraktů z konferencie 13. - 14. února 2003. Ústav biologie obratlovců AV ČR, Brno, 244 pp.

2004

- KADLEČÍK, J. (2004) (ed.): Turiec a Fatra 2004. Zborník príspevkov z konferencie Hole a horná hranica lesa vo Veľkej Fatre, Steré Hory, 5.2.2004. Vyd. ŠOP SR Správa NP Veľká Fatra, Vrútky v spolupráci so SZOPK, ZO Martin.
- KADLEČÍK, J. & JANÁK, M. (2004): The Ramsar platform for the Morava-Dyje floodplain and the Carpathian Wetland Initiative. 5th European Regional Meeting on the implementation and effectiveness of the Ramsar Convention 4–8 December 2004, Workshop D. Yerevan, Armenia: Ramsar Convention, pp. 1–5.
- BOĎOVÁ, M. & KADLEČÍK, J. (2004a): K rozšíreniu a početnosti vydry riečnej (*Lutra lutra*) v Turci a vo Veľkej Fatre v zime 2004. Bulletin Vydra, 12–13, pp. 5–12.
- BOĎOVÁ, M. & KADLEČÍK, J. (2004b): Zaznamenané úhyny vydry riečnej v okolí Národného parku Veľká Fatra v roku 2003. Bulletin Vydra 12–13, pp. 12–14.
- KADLEČÍKOVÁ, Z. & KADLEČÍK, J. (2004): Výskyt vydry riečnej na vybraných tokoch na Záhorí v oblasti Borskej nížiny – predbežné výsledky. Bulletin Vydra 12–13, pp. 24–28.

2006

- KADLEČÍK, J. (2006a): Karpatská iniciatíva pre mokrade pokrstená vodou z Evianu. Chránené územia Slovenska 70, pp. 33–35.
- KADLEČÍK, J. (2006b): Karpaty pod medzinárodnou ochranou. Chránené územia Slovenska 67: 42–43.
- KADLEČÍK, J. & KONVIT, I. (2006): Projekt „Budovanie kapacít ŠOP SR“. Chránené územia Slovenska 67, pp. 37–39.

2007

- KADLEČÍK, J. (2007): Karpatská sústava chránených území uvedená do života. Chránené územia Slovenska 71, pp. 36–38.
- BOĎOVÁ, M.; ADAMEC, M.; HAPL, E. & KADLEČÍK, J. (2007): Program záchrany norka európskeho (*Mustela lutreola*, Linnaeus 1761). Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica, 23 pp.
- JEDLIČKA, L.; KOCIAN, L.; KADLEČÍK, J. & FERÁKOVÁ, V. (2007): Hodnotenie stavu ohrozenia taxónov fauny a flóry. Štátna Ochrana Prírody Slovenskej Republiky, Banská Bystrica; Univerzita Komenského, 138 pp.

2008

- KADLEČÍK, J. (2008a): Karpatská iniciatíva pre mokrade. Enviromagazín, 3, pp. 18–19.
- KADLEČÍK, J. (2008b): Ochrana Karpát pokročila do ďalšej fázy. Chránené územia Slovenska 75, pp. 33–36.
- URBAN, P.; KADLEČÍK, J. & KADLEČÍKOVÁ, Z. (2008): Stretnutie vydrákov. Chránené územia Slovenska 76, pp. 23–24.

2009

- KADLEČÍK, J. (2009a): Postrehy z Južnej Kórey (nielen o mokradiach). Ochrana prírody Slovenska 1/2009, pp. 20–22.
- KADLEČÍK, J. (2009b): Za ramsarskými lokalitami severovýchodnej Európy. Ochrana prírody Slovenska 3/2009, pp. 20–22.
- KADLEČÍK, J.; URBAN, P.; KADLEČÍKOVÁ, Z. & ADAMEC, M. (2009): Program záchrany vydry riečnej (*Lutra lutra* Linnaeus, 1758). Aktualizácia pre obdobie rokov 2009–2013. ŠOP SR, Banská Bystrica, 20 pp. + prílohy [Depon in. Štátna ochrana prírody SR Banská Bystrica].

2010

- KADLEČÍK, J. (2010): Priority ochrany a manažmentu mokradí v Európe pre ďalšiu dekádu. Enviromagazín, 15, mimoriadne číslo, pp. 28–29.
- KADLEČÍK, J.; DURKOŠOVÁ, J.; SIGMUND, G.; VALACHOVIČ, D. & VLASÁKOVÁ, L. (2010): Spoločná starostlivosť o cezhraničné

- mokrade – jeden z pilierov Ramsarského dohovoru. Enviromagazín, 15, mimoriadne číslo, pp. 22–25.
- KADLEČÍK, J. & THOMPSON, T. (2010): Rozvoj Karpatskej iniciatívy pre mokrade. Enviromagazín, 15, mimoriadne číslo, pp. 14–15.
- DURKOŠOVÁ, J. & KADLEČÍK, J. (2010): 20 rokov implementácie Ramsarského dohovoru na Slovensku. Enviromagazín, mimoriadne číslo 2. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky a Slovenská agentúra životného prostredia Banská Bystrica, pp. 6–7.
- URBAN, P.; KADLEČÍK, J.; TOPERCER, J. & KADLEČÍKOVÁ, Z. (2010): Eurasian otter (*Lutra lutra* L.) in Slovakia. Distribution, biology, risks and conservation. Faculty of Natural Sciences, Matthias Belius University, Banská Bystrica, 128 pp.

2011

- URBAN, P.; KADLEČÍK, J.; TOPERCER, J.; KADLEČÍKOVÁ, Z. & HÁJKOVÁ, P. (2011): Vydra riečna (*Lutra lutra* L.) na Slovensku. Rozšírenie, biológia, ohrozenie a ochrana. Fakulta prírodných vied UMB, Banská Bystrica, 165 pp.

2012

- KADLEČÍK, J. & APFELOVÁ, M. (2012): Norok americký - *Mustela vison*. Pp. 482–484. In: KRIŠTOFÍK, J. & DANKO, Š. (eds): Cicavce Slovenska – rozšírenie, bionómia a ochrana. Veda, Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 712 pp.
- URBAN, P.; KADLEČÍK, J. & APFELOVÁ, M. (2012): Norok európsky - *Mustela lutreola*. Pp. 469–471. In: KRIŠTOFÍK, J. & DANKO, Š. (eds): Cicavce Slovenska – rozšírenie, bionómia a ochrana. Veda, Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 712 pp.
- URBAN, P.; KADLEČÍK, J. & KADLEČÍKOVÁ, Z. (2012): Vydra riečna - *Lutra lutra*. Pp. 440–447. In: KRIŠTOFÍK, J. & DANKO, Š. (eds): Cicavce Slovenska – rozšírenie, bionómia a ochrana. Veda, Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 712 pp.

2014

- KADLEČÍK, J. (2014a): Biodiverzita pre trvalo udržateľný rozvoj. Enviromagazín, 19 (4), pp. 12–13.
- KADLEČÍK, J. (2014b) (ed.): Carpathian Red List of Forest Habitat and Species, Carpathian List of Invasive Alien Species (Draft). ŠOP SR, Banská Bystrica, 234 pp.
- KADLEČÍK, J. (2014c): Mysli karpatsky, konaj lokálne a regionálne. Enviromagazín, 19 (4), pp. 8–9.
- KÖCK, M.; TUDOR, P.; VERGHELET, M.; HOFFMANN, CH.; FAVILLI, F.; ELMI, M.; ALBERTON, M.; MEYER, H.; KADLEČÍK, J. & SIPOS, K. (2014): BioREGIO Carpathians. Integrated management of biological and landscape diversity for sustainable regional development and ecological connectivity in the Carpathians. Final publication. UNEP Vienna – Interim Secretariat of the Carpathian Convention (ISCC).
- POVAŽAN, R.; GETZNER, M. & KADLEČÍK, J. (2014): Hodnotenie ekosystémových služieb v chránených územiach Karpát so zameraním na Slovensko – metodický prístup pre rýchle hodnotenie. *Questiones rerum naturalium*, Fakulta prírodných vied UMB v Banskej Bystrici, 1 (2), pp. 7–44.
- URBAN, P.; UHRIN, M.; ŽIAK, D.; AMBROS, M.; KÜRTHY, A. & KADLEČÍK, J. (2014): Návrh červeného zoznamu cicavcov Karpát. P.: 211. In: BRYJA J. & DROZD P. (eds.): Zoologické dny Ostrava 2014. Sborník abstraktů z konferencie 6.–7. února 2014. Ústav biologie obratlovců AV ČR, Brno, 253 pp.

2015

- MEESSEN, H.; ŠVAJDA, J.; KOHLER, T.; FABRICIUSOVÁ, V.; GALVÁNEK, D.; BURAL, M.; KÁČEROVÁ, M. & KADLEČÍK, J. (2015): Protected Areas in the Slovak Carpathians as a Contested Resource Between Metropolitan and Mountain Stakeholders. *Journal of Alpine Research | Revue de géographie alpine*, pp. 103–3.

2016

- KADLEČÍK, J. (2016a): Agenda 2030 a ochrana prírody. Chránené územia Slovenska 86, pp. 33-37.
- KADLEČÍK, J. (2016b): Čo je dobré pre Karpaty. What is beneficial to the Carpathians. Pp. 155-160. In: KADLEČÍK, J. (ed.): Karpaty ukryté bohatstvo. Carpathians hidden treasures. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Banská Bystrica, 164 pp.
- KADLEČÍK, J. (2016c): Čo sú Karpaty. What are the Carpathians. Pp. 13-24. In: KADLEČÍK, J. (ed.): Karpaty ukryté bohatstvo. Carpathians hidden treasures. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Banská Bystrica, 164 pp.
- KADLEČÍK, J. (2016d): Exchange and experience on ecological connectivity in the Carpathians. Pp. 40-43. In: PLASSMANN, G., KOHLER, Y., BADURA, M. & WALZER, Ch. (eds). Alpine Nature 2030. Creating [ecological] connectivity for generations to come. Federal Ministry for the Environment, Nature Conservation, Building and Nuclear Safety (BMUB), Berlin, Germany, 251 pp.
- KADLEČÍK, J. (2016e): Je revitalizácia tokov na programe dňa na Slovensku? Chránené územia Slovenska 87, pp. 17-21.
- KADLEČÍK, J. (2016f): Ramsarské lokality v systéme chránených území Slovenska. Enviromagazín, 21 (5), pp. 18-19.
- KADLEČÍK, J. (2016g): Význam revitalizácie tokov. Chránené územia Slovenska 87, pp. 14-17.
- KADLEČÍK, J. (2016h): Vzácnosti fauny Karpát. Treasures of the Carpathian fauna. Pp. 95-120. In: KADLEČÍK, J. (ed.), 2016. Karpaty ukryté bohatstvo. Carpathians hidden treasures. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Banská Bystrica, 164 pp.
- KADLEČÍK, J. (2016i) (ed.): Karpaty ukryté bohatstvo. Carpathians hidden treasures. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Banská Bystrica, 164 pp.
- GALVÁNEK, D. & KADLEČÍK, J. (2016): Mokrade Karpát. Carpathian wetlands. Pp. 61-72. In: KADLEČÍK, J. (ed.): 2016. Karpaty ukryté bohatstvo. Carpathians hidden treasures. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Banská Bystrica, 164 pp.
- THOMPSON, T. & KADLEČÍK, J. (2016): Chránené územia na Slovensku. Protected areas in Slovakia. Pp. 130-136. In: KADLEČÍK, J. (ed.), 2016. Karpaty ukryté bohatstvo. Carpathians hidden treasures. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Banská Bystrica, 164 pp.

2017

- KADLEČÍK, J. (2017): Ochrana prírodných procesov ako priorita (Aj na Slovensku?). Chránené územia Slovenska 88, pp. 43-46.
- KADLEČÍK, J.; LEŠOVÁ, A. & ANTAL, V. (2017): Podarí sa obmedziť vyrušovanie vodného vtáctva v zime? Chránené územia Slovenska 88, pp. 21-23.

Literatúra

- KRIŠTOFÍK, J.; DANKO, Š. (eds.) (2012): Cicavce Slovenska: Rozšírenie, bionómia a ochrana. Veda – vydavateľstvo SAV, Bratislava, 711 pp.
- MITCHELL-JONES, A. G.; AMORI, G.; BOGDANOWICZ, W.; KRYSZTOFEK, B.; REJNDERS, P.; SPITZENBERGER, F.; STUBBE, M.; THISSEN, J. J.; VOHRALÍK, J.; ZIMA, J. (1999): Atlas of European Mammals. The Academic Press, London, 496 pp.
- STOCKMANN, V. (2013): Dejiny ochrany prírody na Slovensku. ŠOP SR Banská Bystrica, Bratislava – Malinovo, 792 pp.
- STOLLMANN, A.; URBAN, P.; KADLEČÍK, J.; UHRIN, M. (1997): Návrh (Červeného) zoznamu cicavcov (Mammalia) fauny Slovenskej republiky. Ochrana prírody 15/1997, pp. 201-218.

(algd)

* * *

Výskum a ochrana cicavcov na Slovensku

V dňoch 23. – 24. novembra sa v priestoroch Fakulty prírodných vied UMB v Banskej Bystrici uskutočnila už trinásť vedecká konferencia s medzinárodnou účasťou „Výskum a ochrana cicavcov na Slovensku“ (prvá sa konala v roku 1994 a od roku 1995 prebieha v dvojročných intervaloch). Zorganizovali ju členovia Katedry biológie a ekológie FPV UMB v Banskej Bystrici, v spolupráci s Ústavom ekológie lesa SAV vo Zvolene, Štátnou ochranou prírody SR v Banskej Bystrici, Slovenskou zoologickou spoločnosťou pri SAV a Stredoslovenským múzeom v Banskej Bystrici. Konferencia sa konala pod záštitou dekanke Fakulty prírodných vied UMB v Banskej Bystrici, doc. RNDr. Jarmily Kmeťovej, PhD., a prebiehala ako jedno z podujatí v rámci aktivít Týždňa vedy a techniky na Slovensku.

Zúčastnilo sa jej 88 registrovaných odborníkov zo Slovenska a Českej republiky, ktorí mali počas dvoch nabitých dní možnosť vypočuť si tri plenárne prednášky, 31 prednášok a pozrieť 11 vystavených posterov.

Obr. 1 Registrácia (foto P. Urban).

V úvode si pripomenuli jubileá štyroch významných osobností, „rešpektovaných autorít výskumu fauny vtákov a cicavcov karpatsko-panónskeho priestoru“ – prof. Ing. Jozefa Sládeka, CSc. (90 rokov), RNDr. Andreja Stollmanna (85 rokov), prof. RNDr. Alexandra L. G. Dudicha, CSc. (75 rokov) a prof. RNDr. Ľudovíta Kociana, CSc. (70 rokov). Stručný prierez ich biografiou i dielom predstavil RNDr. Anton Krištín a dvaja z jubilantov, prof. Sládek a prof. Kocian, ktorí sa konferencie zúčastnili (ďalší dvaja sa jej zo zdravotných dôvodov nemohli zúčastniť), ho počas laudácie doplnili niektorými ďalšími zaujímavými momentmi z ich života a práce.

Obr. 2 Otvorenie konferencie; zľava doc. Ivan Baláž (Slovenská zoologická spoločnosť), doc. Jarmila Kmeťová (dekanka FPV UMB v Banskej Bystrici) a RNDr. Anton Krištín (ÚEL SAV vo Zvolene) (foto P. Urban).

Obr. 3 Prítomní jubilanti dostali počas laudácie aj tortu; vľavo prof. Jozef Sládek, vpravo prof. Ľudovít Kocian, dar odovzdáva Ing. Daniela Dobříková (foto L. Suja).

V prvej plenárnej prednáške Mgr. Imrich Nagy (Filozofická fakulta UMB v Banskej Bystrici) analyzoval na príklade opisu Zvolenskej stolice a v komparácii s opismi ďalších stolíc (Trenčianska, Oravská) informácie o cicavcoch vo „Vedomostiach“ slovenského barokového učenca Mateja Bela. Problematiku veľkých šeliem na Slovensku a v Českej republike priblížili ďalšie dve plenárne prednášky v podaní Ing. Vladimíra Antala (ŠOP SR Banská Bystrica) a Dr. Miroslava Kutala (Mendelova univerzita Brno).

Maratón prednášok bol rozdelený do piatich samostatných blokov, zameraných na aktuálnu problematiku výskumu i ochranárskych manažmentových aktivít netopierov, drobných cicavcov, mortality cicavcov na pozemných komunikáciách a tzv. slovenskej „veľkej trojky“ (medveďa, vlka a rysa), ktorá bola prezentovaná v rámci dvoch blokov. Práve veľké

šelmy a kolízie cicavcov s dopravnými prostriedkami dominovali, pretože v rámci nich sa v posledných rokoch uskutočnilo viacero zaujímavých aktivít.

Obr. 4 Auditórium (foto P. Urban).

Obr. 5 Prehliadka posterov (foto P. Urban).

Neodmysliteľnou súčasťou konferencie je aj množstvo neformálnych diskusií a debát počas prestávok i večerného rautu.

Obr. 6 Z večerného rautu (foto P. Urban).

V jej závere boli ocenené dve najlepšie študentské prezentácie. Na prvom mieste sa umiestnil Mgr. Martin Duľa (Lesnícká a dřevařská fakulta, Mendelova univerzita v Brně) prednáškou M. Duľa & M. Kutal: „Zloženie potravy rysa ostrovida (*Lynx lynx*) v nevegetačnej sezóne na okraji Západných Karpát“ a na druhom mieste Ing. Nuno Guimarães (FPV UMB v Banskej Bystrici) za prednášku N. Guimarães, F. Álvares, M. Barančeková, S. Findo & P. Urban: „Wolf population survey using a multi-methodological approach: insights from Central Slovakia“. Oba získali vecné ceny (binokulárne lupy) od jedného zo sponzorov konferencie.

Obr. 7 Víťazi študentskej súťaže; zľava Mgr. Martin Duľa, Ing. Nuno Guimarães (foto P. Urban).

Peter Urban
Katedra biológie a ekológie
Fakulta prírodných vied
Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
e-mail: urban.lutra@gmail.com

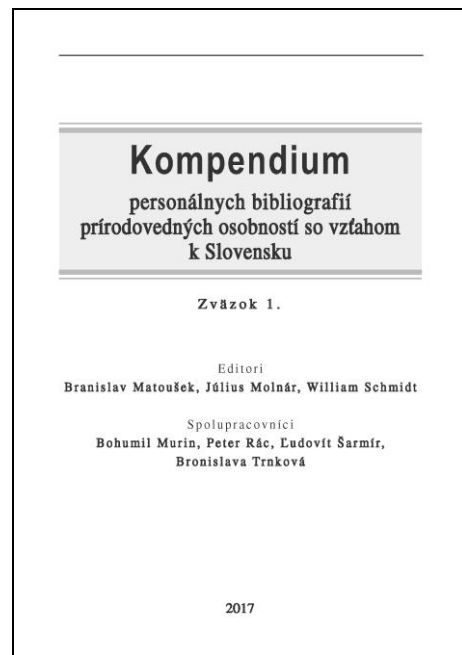
* * *

Recenzia knihy *Kompendium personálnych bibliografií prírodovedných osobností so vzťahom k Slovensku*

Každý, čo i len trochu pravidelný čitateľ bulletinov SZS, veľmi dobre pozná príspevky jedného z najaktívnejších prispievateľov – dr. Branislava Matouška. Jeho články bývajú zamerané na laudácie, biografie a bibliografie významných osobností našej zoológie. V podobnom duchu je ladená aj knižná publikácia s názvom *Kompendium personálnych bibliografií prírodovedných osobností so vzťahom k Slovensku*, ktorú dr. Matoušek editoval spolu s Júliusom Molnárom a Williamom Schmidtom a spolupracovníkmi Bohumilom Murínom,

Petrom Rácom, Ludovítom Šarmínom a Bronislavou Trnkovou.

Jedná sa o prvý zväzok, v ktorom sa autori na 431 stranách venujú 24 osobnostiam, ktorých prírodovedné dielo sa viaže k územia Slovenska. Každá z uvedených osobností (radených abecedne) je spracovaná jednotne formou hesla podľa tohto vzoru: meno s titulmi, dátum narodenia, uzosnulých tiež dátum úmrtia, stručná charakteristika dotýčnej osobnosti (odborné zameranie), personálnu bibliografiu, citácie článkov týkajúcich sa biografie dotýčnej osoby a na záver iniciály autora (autorov) hesla.

Výber osobností pokrýva obdobie od prvej polovice 18. storočia (najstaršia osobnosť je Adám Paul), až do súčasnosti (ďalšími sú Babor Josef Florian, Oskar Ferienc, Zdeněk Frankenberger, Juraj Holčík, Ján Hovorka, František Hutýra, Pavel Koniar, Alexander Kotlán, Ján Mandel, Jozef Marek, Milan Mrciak, František Nižnánsky, Pavol Opluštil, Vladimír Podhradský, Jozef Šteffek, František Vilček a Ivan Zmoray) – zahrnutých je aj 6 stále žijúcich (Zora Feriencová-Masárová, Karel Hudec, Anton Krištín, Martin Novacký, Alexander Sabó a Ján Salaj), z ktorých niektorí sú stále činní; ich doterajšiu bibliografiu si čtenári môžu priebežne dopĺňať.

Vedecká činnosť osobností zahrnutých v knihe pokrýva široké spektrum prírodovedných a biologických odborov zvlášť. Ich dielo je aktuálne aj teraz, takže

publikované bibliografie by mali byť pre dnešných mladých vedcov dôležitým východiskovým krokom k zhromažďovaniu a štúdiu literatúry. V honbe za karentovými (impaktovanými) publikáciami často zabúdame alebo si len málo uvedomujeme, že základy dnešných poznatkov a súčasný rozvoj vedy sú založené aj na poznatkoch získaných pred niekoľkými desaťročiami až storočiami. Mnohé z nich by dnes neboli publikovateľné v časopisoch, z ktorých má výskumník nejaké body do hodnotenia. Ich význam je však nenahraditeľný. Tieto poznatky sú základom dnešnej vedy a pokiaľ daný obor chceme obsiahnuť skutočne do hĺbky a v celej šírke, poznanie krokov, ktoré predchádzali dnešnému stavu poznania, by malo byť súčasťou prehľadu toho-ktorého odborníka.

Recenzovaná publikácia je dôležitým a jedinečným príspevkom k poznaniu dejín prírodných vied na Slovensku. Ako už bolo uvedené, jedná sa o prvý zväzok takto zameranej publikácie. Sme preto v očakávaní, aké významné mená sa objavia v ďalšom, príp. aj ďalších zväzkoch. Zostavovateľom patrí jednak veľké poďakovanie, za vynaložené úsilie v tejto neľahkej činnosti a zároveň im prajem veľa síl a entuziazmu do ďalšej zostavovateľskej práce.

Kniha je nepredajná, vyšla v náklade 120 výtlačkov a tlač realizovalo P+M, grafické štúdio, Turany.

Vladimír Kubovčík
Katedra biológie a všeobecnej ekológie
Fakulta ekológie a environmentalistiky
Technická univerzita vo Zvolene
e-mail: kubovcik@tuzvo.sk

* * *

„Zoologické dny 2018“

V dňoch 8. a 9. februára 2018 sa uskutočnia „Zoologické dny 2018“. Tentokrát budú prebiehať v priestoroch České zemědělské univerzity v Prahe. Uzávierka prihlášok je 12. januára 2018. Hlavnými organizátormi sú Milič Solský (solsky@fzp.czu.cz) a Josef Bryja (bryja@brno.cas.cz). Detaily o podujatí nájdete na stránke <http://zoo.ivb.cz/>.

* * *

XI. lepidopterologické kolokvium

Budúci ročník XI. lepidopterologického kolokvia sa tentokrát uskutoční v Brne na Mendelovej univerzite dňa 25. januára 2018. Organizátorom kolokvia je Ústav zoologie, rybářství, hydrobiologie a včelařství AF MENDELU v Brně. Viac informácií v prípade potreby poskytnete Zdeněk Laštůvka. Ďalšie informácie nájdete na stránke:

<http://uzrhv.af.mendelu.cz/29099-lepidopterologicke-kolokvium>

* * *

Prvá informácia o kongrese „Zoológia 2018“

22. - 24. november 2018, Zvolen

Výbor Slovenskej zoologickej spoločnosti pri SAV a Technická univerzita vo Zvolene so spoluorganizátormi si dovoľujú srdečne pozvať všetkých zoológov a záujemcov o zoológiu na štvrtý ročník vedeckého kongresu „Zoológia 2018“, ktorý sa bude konať v dňoch 22. až 24. novembra 2018 na Technickej univerzite vo Zvolene. Prosíme všetkých zoológov –

záujemcov o toto podujatie, aby si jeho termín poznačili do svojich kalendárov. O celej akcii budeme podrobne informovať na jar budúceho roka.

Tešíme sa na stretnutie vo Zvolene!

predsedníctvo SZS

* * *

Nová zoológická literatúra

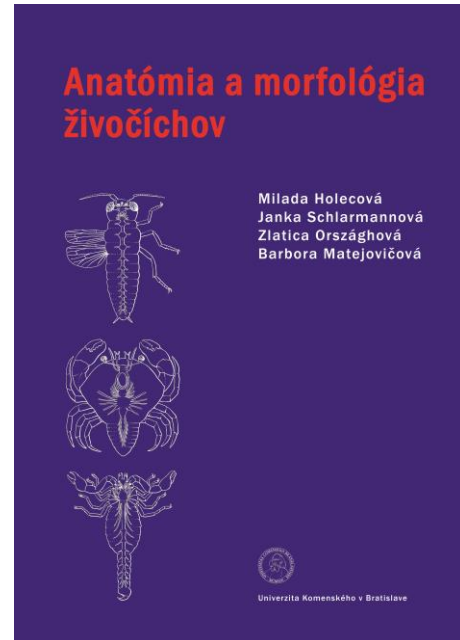
Na knižnom trhu sa objavilo niekoľko nových publikácií, ktoré by pre mnohých z vás mohli byť zaujímavé.

FLEGR, J. (2017): Milí pokusní králíci. Academia, Praha, 252 pp. – ISBN 978-80-200-2701-6

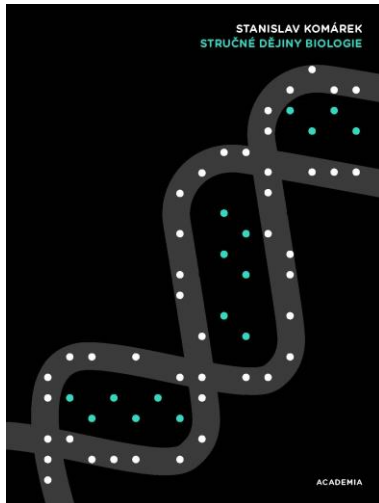
FORMÁNEK, J. (2017): Hnízda pěvců České republiky. Academia, Praha, 208 pp. – ISBN 978-80-200-2688-0

HOLECOVÁ, M.; SCHLARMANNOVÁ, J.; ORSZÁGHOVÁ, Z.; MATEJOVIČOVÁ, B. (2016): Anatómia a morfológia živočíchov. Univerzita Komenského v Bratislave, Bratislava, 418 pp. – ISBN 978-80-223-4029-8

HUDEC, K. (2017): Ptáci v českém životě a kultuře. Academia, Praha, 456 pp. – ISBN 978-80-200-2628-6

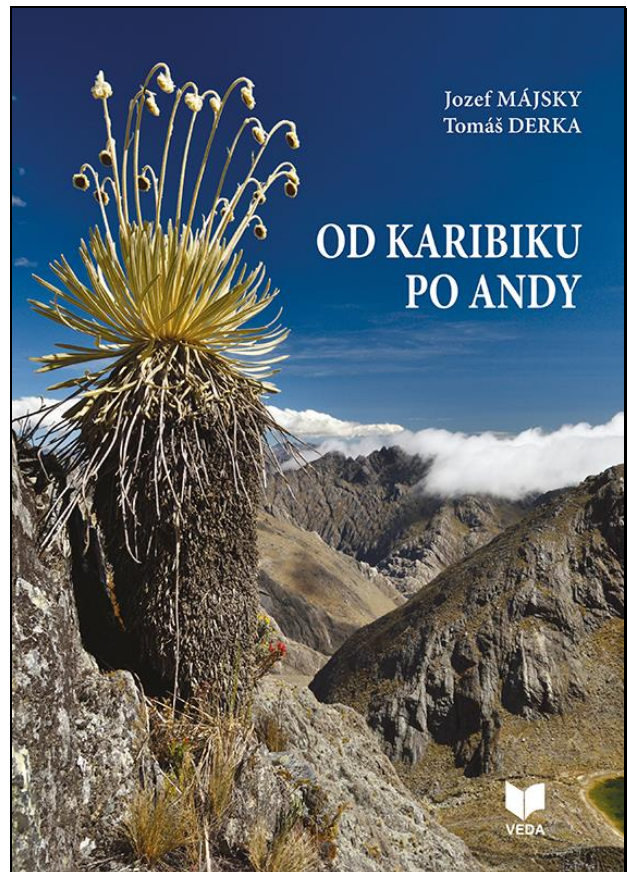

KOMÁREK, S. (2017): Stručné dějiny biologie. Academia, Praha, 157 pp. – ISBN 978-80-200-2737-5

MERTA, L.; ZAVADIL, V.; SYCHRA, J. (2016): Atlas rozšíření velkých lupenonožců České republiky. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 111 pp.

Kniha Jozefa Majskeho a Tomáša Derku Od Karibiku po Andy, na ktorú sme už v tejto rubrike upozorňovali, bola ocenená Literárnym fondom SR v kategórii prírodné a technické vedy za rok 2016.

Exkurzia Ekosystémy Zeme

Ekvádor a Kolumbia 2018

Vidieť a spoznať juhoamerickú tropickú prírodu a kultúru

Tropické dažďové a sezónne lesy, vysokohorské lúky - páramos, horské ľadovce, aktívne sopky, kultúrna krajina Ánd s kávovníkovými plantážami, mangrovy a potápanie na Pacifickom pobreží.

Termín

25. január – 16. február 2017

Program

Program je pripravený tak, aby ste sa počas exkurzie oboznámili s pestrou vzorkou ekosystémov tropickej Ameriky, spoznali miestnu kultúru, kuchyňu, spotili sa pri peších exkurziách a oddýchli si pri pozorovaní života na Pacifickom pobreží.

Bogota a **Quito** - hlavné mestá Kolumbie a Ekvádoru vo výške Gerlachu s nádhernými koloniálnymi pamiatkami – **Sopky** pokryté ľadovcami okolo slávnej cesty vulkánov – **pešia turistika** vo vysokohorskom prostredí alpínskych lúk **páramos** v NP Cotopaxi (5897 m n.m.) a Chimborazo (6310 m n.m.) – **Baños** - termálne pramene, aktívne sopky a horské pralesy v NP Sangay – **Amazónia** - tropické lesy, amazónske čierne a biele rieky, **safari** v prírodnej rezervácii Cuyabeno, ukážky ničenia prírody v naftárskych oblastiach ekvádorskej Amazónie – rafting na divokých riekach a prechádzky v korunách stromov **v horských lesoch** na úpäť Ánd – **Pacifické pobrežie** – šnorchlovanie a potápanie na koralových útesoch v NP Mochalilla, Isla de la Plata – Galapágy chudobných s terejmi modronohými a bohatou morskou faunou, sezónne tropické lesy, **mangrovy** na hranici Ekvádoru a Kolumbie.

Cena

900 Eur študenti so zapísaným predmetom Exkurzia Ekosystémy Zeme, ostatní 1100 Eur + spiatočná letenka do Bogoty (od 530 Eur)

Cena zahŕňa dopravu, ubytovanie, vybrané exkurzie, all inclusive pobyt v Amazónii, vstupné do národných parkov, sprievodcov.

Bližšie informácie u Tomáša Derku, Katedra ekológie PríF UK Bratislava, miestnosť B2-405 mail: derka@fns.uniba.sk, tel. 02/602 96 478, mob. 0908 279 486

Prihláška za člena
Slovenskej zoologickej spoločnosti

Meno:	Priezvisko, titul:
Dátum narodenia:	Miesto narodenia:
Kontaktná adresa	
Názov inštitúcie:	
Ulica, č.:	telefón:
Mesto:	fax:
Okres:	
PSČ:	e-mail:
Môj záujem sa sústreďuje na oblasti (označte):	
entomológia	☐
iné bezstavovce	☐
ichtyológia	☐
batrachológia	☐
herpetológia	☐
ornitológia	☐
mammaliológia	☐
ochrana fauny	☐
etológia	☐
Dátum:	
Podpis:	

Prihlášku po vyplnení pošlite, prosím, na poštovú alebo e-mailovú adresu predsedu SZS:

Vladimír Kubovčík, predseda SZS
Fakulta ekológie a environmentalistiky
Technická univerzita vo Zvolene
T. G. Masaryka 20117/24
960 53 Zvolen
[✉ kubovcik@tuzvo.sk](mailto:kubovcik@tuzvo.sk)

* * *

Prihláška za člena
Slovenskej zoologickej spoločnosti

Meno:	Priezvisko, titul:
Dátum narodenia:	Miesto narodenia:
Kontaktná adresa	
Názov inštitúcie:	
Ulica, č.:	telefón:
Mesto:	fax:
Okres:	
PSČ:	e-mail:
Môj záujem sa sústreďuje na oblasti (označte):	
entomológia	☐
iné bezstavovce	☐
ichtyológia	☐
batrachológia	☐
herpetológia	☐
ornitológia	☐
mammaliológia	☐
ochrana fauny	☐
etológia	☐
Dátum:	
Podpis:	

Prihlášku po vyplnení pošlite, prosím, na poštovú alebo e-mailovú adresu predsedu SZS:

Vladimír Kubovčík, predseda SZS
Fakulta ekológie a environmentalistiky
Technická univerzita vo Zvolene
T. G. Masaryka 20117/24
960 53 Zvolen
[✉ kubovcik@tuzvo.sk](mailto:kubovcik@tuzvo.sk)

* * *

(za poskytnutie krásnej fotografie ďakujeme jej autorovi Jurajovi Žiakovi, www.wildlifephotobrothers.com)

Názov časopisu	Bulletin Slovenskej zoologickej spoločnosti pri SAV ISSN 1339-178X
Ročník a číslo	ročník 6., číslo 3/2017 (prvé číslo vyšlo 16. marca 2012)
Vydáva	© Slovenská zoologická spoločnosť pri SAV
Sídlo vydavateľa	Slovenská zoologická spoločnosť pri SAV Mlynská dolina B-II 842 15 Bratislava
Redakcia	Vladimír Kubovčík , predseda redakčnej rady Fakulta ekológie a environmentalistiky Technická univerzita vo Zvolene T. G. Masaryka 2114/27 960 53 Zvolen tel.: 045-5206 605 e-mail: kubovcik@tuzvo.sk Michal Ambros , člen redakčnej rady, michal.ambros@sopsr.sk Peter Bačkor , člen redakčnej rady, Peter.Backor@gmail.com Ivan Baláž , člen redakčnej rady, ibalaz@ukf.sk Peter Manko , člen redakčnej rady, peter.manko@unipo.sk Ladislav Pekárik , člen redakčnej rady, ladislav.pekarik@savba.sk
Periodicita	občasník , vychádza podľa potreby a aktuálnej situácie v zoológii na Slovensku, cca 2 až 4-krát ročne
Dostupné na internetovej stránke	http://szs.sav.sk